

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 27 (2938) 2006 JULY - LIEPA 5 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Valstybės dienai

Lietuvai 1990 metais paskelbus nepriklausomybės atstatymą, nieko nelaukus ir persokus netolimos praeities įvykių raidą, turbūt sąmoningai atsigręžta į pačią tolimiausią tautos praeitį – su naujais šukiais ir ateities vizijomis iškeltas karaliaus Mindaugo vardas. Po to netrukus priimtas nutarimas liepos 6-ąją paskelbti Valstybės diena, pagerbiant prieš daugiau kaip 700 metų įvykusį Mindaugo vainikavimą Lietuvos karaliumi.

TAIP mindauginė šventė įsitvirtino nuolatinio istorinio liudijimu apie Lietuvos nepriklausomybės pradžią, kasmet nurodant ir vis primenant pasauliui, kad 1990-aisiais nebuvo kuriama jokia nauja valstybė, o tik atstatyta karaliaus Mindaugo suvienytoji, per ištus šimtmečius patyrusi daug pergalių ir džiaugsmų ir nemažiau išgyvenusi įvairių sukrėtimų, unijų, okupacijų ir klaidų. Galimas dalykas, kad skubotu žvilgsniu į kunigaikščių laikus norėta pasitarnauti ir vienybei tautos, kuri po sovietinės okupacijos buvo labai reikalinga. Kunigaikščių Lietuva, apdainuota kaip didvyrių žemė, istorijos puslapiuose ir patriotinėje jausenoje niekada nebuvo buvusi kitokia, ir galbūt atrodė, kad tik ant šitokių skaidrių istorinių bei psichologinių pamatų reikia statyti naująją XXI šimtmečio Lietuvą. Pradėta nuo simbolių ir švenčių, užsimota su Valdovų rūmų atstatymu, dygo nauji tolimajai praečiai pagerbti paminklai. Su viskuo būtų neblogai susiderinęs ir koks nors Kunigaikščių parkas, jei būtų kas sumanęs steigti vietoj nei šiam, nei tam atsiradusio Grūto parko. Bet demokratinėse šalyse, kokia ir Lietuva užsibrėžusi tapti, paradoksu netruksta. Po vienybės šukiais skaldomės į savanau-diškas grupes, žodžio laisvės vardan švaistomės kairėn ir dešinėn, pliekiamas vienas kitą, draskomės dėl ambicijų ir tur-tėjimo, dėl valdžios, o valstybės ateitimi tesirūpina Europos sąjunga, kurion patekom kaip visaverčiai buvusios didelės valstybės palikuonys.

KARALIAUS Mindaugo sukurtos Lietuvos tęsinys, ku-rį užsimota pabrėžti, šiandien atidžiau apžiūrėtinas, svarstytinas. Tarkim, valstybingumo idėja yra išlikusi, dar nesugriauta naujų idėjų viesulų ar ramių vilionių. Ta-čiau kažkoks virsmas jaučiamas, ir tai ne vien tik Lietuvoje. Požiūriai į valstybę kaskart vis ryškiau keičiasi. Kai kur jau net keliamas klausimas, kas iš viso yra valstybė buvusia supra-timo prasme, kai jau visas pasaulis darosi kone viena valsty-be? Bostoniškoje Lietuvių enciklopedijoje nurodoma, kad “valstybė – nepriklausomas pilietinis vienetas, vienos valdžios tvarkoma piliečių daugybė”. Tarybinėje enciklopedijoje (1984) skaitome: “Valstybė – svarbiausia klasinės visuomenės politinės sistemos organizacija, per kurią valdoma visuomenė ir saugoma jos socialinė struktūra”. Apibūdinimai ir panašūs, ir skirtingi. Skirtingumą lemia idėjinės kryptys, ką ir žinovai pabrėžia teigdami, kad sąvokų aptarimuose dažniausiai pina-si įvairiausios ideologijos. Daugeliui buvo priimtina ilgalaikė valstybės samprata, pagrįsta trimis sąvokomis – tauta, kraštas (teritorija) ir valdžia. Žvelgiant į šių dienų valstybes, taigi ir į Lietuvą, stiprėja įspūdis, kad valstybę apibūdinti netrukus teks kitaip. Iš tų trijų aukščiau paminėtų apibūdinimo dalių dar tvirčiau laikosi teritorijos, nors ir jų sienos tolydžio savo buvusią reikšmę praranda. O tautų ir valdžių klausimas, tautų maišymuisi stiprėjant, kelia rūpestį. Įvairiose vadovų prakal-bose pilietiškumo pabrėžimai tą rūpestį vienaip ar kitaip pa-tvirtina. Tačiau kas tas pilietiškumas, ką jis keičia ar papildo daugeliui dar nesuprantamas. Iš kitur atvykusiems naujaku-riams terūpi ko greičiausiai įsigyti pilietybę, teisiniu pagrindu susilyginti su vietiniais – ir tai visas jų pilietiškumas. Teisės vienodos, niekas nebetrukdo net į valstybės valdymą įsijungti – ir ko daugiau reikia. Negerai. Lietuvai, apsuptai didelių valstybių, praktikuojančiai tautinių mažumų atžvilgiu palankią politiką, per greitas pilietybių dalinimas kitataučiams gali pri-veisti “Trojos arkliukų”. O kas ir kur tada nuves karaliaus Mindaugo sukurtą Lietuvą? Č.S.

Mindaugas – Lietuvos suvienytojas, vienintelis vainikuotas jos karalius Ntr. iš *Gimtoji istorija*

Naikinamos lietuviškos mokyklos Vilnijoje

Nors seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas svarstė, Švietimo ir mokslo ministeri-ja tikrino, š.m. birželio 9 d. Vilniaus rajono savi-valdybės tarybos posėdžio darbotvarkėje numa-tyta sunaikinti 116 vaikų turinčią Nemėžio, Ru-kainių (31 vaikas), Buivydžių, Mostiškių pradi-nes lietuviškas mokyklas. Simboliškai naikina-mos dvi lenkiškos mokyklos po 3 vaikus, ir čia pat steigiamos naujos lenkiškos mokyklos su 5 vaikais.

Prašome pasirūpinti, kad pagal LR įstaty-mus šios mokyklos būtų perduotos Vilniaus ap-skrities viršininko administracijai, o taip pat bū-tų perduotos Maišiagalos “Algirdo”, Paberžės “Verdenės” vidurinės mokyklos, kurių vadovai nuolat patiria didžiulį spaudimą dėl lietuviškumo.

Prašome išsiaiškinti: 1) Kodėl 2005 m. Glitiškių pradinė lietuviška mokykla su 28 moki-niais prijungta prie lenkiškos mokyklos su 5 mo-kiniais paskiriant lenkė direktorę ir beveik pu-siau (12 mokinių) sumažinant lietuviškų klasių mokinių skaičių? Kodėl Glitiškių pradinė lietu-viška mokykla nejungta prie Glitiškių lietuviškos pagrindinės mokyklos?

2) Kodėl Parudaminio pagrindinė mokykla, kurioje 46 mokiniai mokėsi lietuvių kalba ir 46 – lenkų kalba, prijungta ne prie Juodšilių lietuviš-kos, o prie lenkiškos mokyklos?

3) Kodėl dirbtinai norima naikinti Nemėžio lietuvišką mokyklą – darželį su 116 auklėtinių? Pradinių klasių mokinius Lenkų rinkimų akcija nori perkelti į trikalbę Nemėžio vidurinę mo-kyklą, kuriai vadovauja Lenkų rinkimų akcijos narys, o lietuviškame darželyje organizuojamos lenkiškos grupės. Lietuviškų klasių vaikai rengia-mi lenkiškais tautiniais drabužiais.

4) Kodėl likviduojama Rukainių pradinė lietuviška mokykla su 31 mokiniu, ją taip pat prijungiant prie Lenkų rinkimų akcijos vadovau-jamos trikalbės mokyklos, nors rajone palieka-mos 8 pradinės mokyklos su mažesniu mokinių skaičiumi?

5) Kodėl naikinamos Buivydžių, Mostiškių

pradinės lietuviškos mokyklos prijungiant jas prie lenkiškų darželių, o lenkiškoje Pikeliškių aštuonmetėje mokykloje, kurioje yra tik 29 mo-kiniai, atidaromos 9 ir 10 klasės, lenkišką Egliš-kių pagrindinę mokyklą su 153 mokiniais bando-ma “reorganizuoti” į vidurinę!

6) Kodėl Marijampolio km. dėl 5 vaikų ati-daroma lenkiška pradinė mokykla, o lietuviškas mokyklas su žymiai didesniu mokinių skaičiumi reikia uždaryti?

7) Kodėl tik Vilniaus rajono lietuviškų Ru-daminos, Nemenčinės, Maišiagalos mokyklų mokiniai mokosi ANTRUJE pamainoje?

8) Kodėl, kaip ir ankstesniaisiais metais, sutaupyta mokinių krepšelio lėšas savivaldybė perskirsto tendencingai ir ženklas sumas ati-duoda lenkiškoms mokykloms (apie tai rašyta 2005, 2004, 2003 metais, tai nustatė Valstybės kontrolė, tačiau situacija nesikeičia). Be to, Vil-niaus rajono lenkiškos mokyklos dar gauna dide-lės lėšas iš Lenkijos valstybės, ir dauguma Lietu-vos piliečių mano, kad tai atviras kitos valstybės kišimasis į Lietuvos reikalus. Pvz. Lenkijoje Sei-nų lietuviška mokykla negauna to, kas oficialiai skelbiama, o lietuviškas darželis negauna jokių lėšų.

Pagal MTP programą valstybė skyrė 57 komplektus mokyklinių baldų, iš jų 40 komplek-tų skirta mokykloms su lenkų mokomąja kalba, t.y. 70.2%. Iš 6 mokymo priemonių komplektų – 5 skirti lenkiškoms mokykloms, t.y. 83.3%, nors lenkiškos mokyklos jau seniai aprūpintos nepa-lyginamai geriau, negu lietuviškos. Tačiau lietu-viškų mokyklų diskriminacija planingai bus tę-siama iki 2012 metų.

Pagal mokyklų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo, vidaus struktūros pertvarkymo pla-ną iki 2012 m., Vilniaus rajoną valdanti Lenkų rinkimų akcija akivaizdžiai pereina prie lenkiškų mokyklų tolesnio stiprinimo, o lietuviškų mo-kyklų spartaus naikinimo programos.

K. Garšva, “Vilnijos” draugijos pirmininkas, Vilniaus rajono moksleivių tėvai

Šiame numeryje

Naikinamos lietuviškos mokyklos Vilnijoje – 1 psl.

Kruvinąjį birželį prisiminus – 2 psl

Šventojo Tėvo kalba Baltijos šalių vyskupams – 3 psl.

Petro Babicko žemišką kelionių pabaiga – Tėvynėje – 4 psl.

Mindaugo karūnavimas – 5 psl.

Amerikos lietuvių fondo lėšos tautiečiams – 7 psl.

Nežudykite mažo paukštelio! – 8 psl.

Nuo pagrindžio iki atgimimo – 9 psl.

Jaunimas į Sibirą – 10 psl.

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802
E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”.
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rėmėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.
Keičiant adresą kreiptis į “TŽ” administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

IV tarptautinė krikščioniška jaunųjų karininkų ir kariūnų konferencija įvyko gegužės 10-14 d.d. Vilniaus jėzuitų gimnazijos stovyklavietėje Gobstų kaime. Ją organizavo Lietuvos kariuomenės ordinariatas ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija. Dalyvavo 66 delegatai iš 10 valstybių, klausėsi aukšto rango karininkų iš JAV, Norvegijos, Didžiosios Britanijos bei Lietuvos paskaitų, mažose grupelėse dalinosi tikėjimo patirtimi bei nagrinėjo įvairius klausimus. Jiems buvo proga giliau pažinti krikščionių tikėjimą, Šventąjį Raštą.

Lazdijų dekanato Eucharistinis kongresas vyko balandžio 29-30 d.d. Lazdijuose. Jaunimui skirtą pirmąją dieną dalyvavo apie 200 jaunuolių iš dekanato parapijų. Jaunimo grupės susitiko su kongreso svečiais, vadovavusiais pokalbiu įvairiomis religinio gyvenimo temomis. Parapijų grupės trumpais vaidinimais inscenizavo Evangelijos epizodus, pabrėžė Eucharistijos svarbą tikinčiojo gyvenime. Vakare Šv. Onos šventovėje vyko Sutaikinimo pamaldos. Kitą dieną Kultūros centre buvo rodomas filmas apie Eucharistijos stebuklus. Iškilmingas Mišias aukėjo vysk. Rimantas Norvila, po kurių vyko agapė ir koncertas, kurį atliko kaimo kapela *Metelys*.

Leidykla “Katalikų pasaulio leidiniai” gegužės 18 d. Lietuvos katalikų mokslo akademijoje Vilniuje pristatė knygą “Da Vinčio apgaulė: 100 klausimų apie knygos *Da Vinčio kodas* faktus ir prasimanymus”. Dalyvavo apaštališkasis nuncijus Lietuvoje arkivyskupas Peter Stephan Zurbriggen, arkivysk. Sigitas Tamkevičius, Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas ir vysk. pagalbininkas Jonas Ivanauskas, evangelikų liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis. Arkiv. Tamkevičius susirinkusiems priminė, kad prieš melą ir neapykantą Bažnyčiai ir Kristui, kuriuos skleidžia *Da Vinčio kodas*, priešnuodis yra meilė. “Mes nedaužysime langų ir nedeginsime automobilių: už melagingos propagandos skleidėjus melsimės”. Kun. Arūnas Pleškaitis, OFM,

teigė, jog šis romanas yra klasikinis juodųjų technologijų pavyzdys. Knyga per daug primityvi, nepajėgia polemizuoti su teologija ar Bažnyčios mokymu. Bažnyčia ir krikščionys privalo netylėti. Lietuvos prezidento konsultantas Juozas Ruzgys ragino kalbėti apie tai, kuo tikime.

Popiežiaus Benedikto XVI specialioje audiencijoje birželio 19 d. priimti devyni Lietuvos vyskupai drauge su keturiais Latvijos vyskupais ir Estijos apaštališkuoju administratoriumi. Dalyvavo ir kardinolas Audrys Juozas Bačkis, Vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Kiekvienas ordinaras taip pat ir asmeniškai susitiko su Šventuoju Tėvu. Kongregacijose ir Popiežiškosiose tarybose vyko pokalbiai apie Vatikaną ir Lietuvos vyskopus jaudinančius Bažnyčios reikalus. Svarbi vizito dalis – vyskupų malda prie apaštalų šv. Petro ir šv. Pauliaus kapų, rašo ELTA-LGTIC. Viešnagės metu pašventinta nauja Lietuvos atstovybė prie Šventojo Sosto. Šia proga vyskupai susitiko su Italijos lietuvių bendruomenės atstovais. Lietuvos ganytojų vizitas *Ad Limina* truko iki birželio 24 dienos. Tokie vizitai, nuo 1585 m. privalomi visiems vyskups, pastaraisiais dešimtmečiais rengiami maždaug kas penkeri metai. Prieš vizitą ordinarai pateikia Apaštalų Sostui ataskaitą apie vyskupijos būklę. Ankstesnis Lietuvos vyskupų vizitas *Ad Limina* vyko 1999 metų rugsėjo mėnesį.

Lietuvos vyskupų konferencijos (LVK) pirmininkas arkiv. Sigitas Tamkevičius susitikime Vatikane pakvietė Šventąjį Tėvą 2008 m. atvykti į Lietuvą. Jis apgailestavo, jog 79% Lietuvos gyventojų laiko save katalikais, tačiau rimtai praktikuojančių yra tik apie 10%. Popiežius Benediktas XVI Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių vyskopus paskatino būti šeimos gynėjais, kovotojais prieš abortus ir silpnus santuokinius ryšius, garantuoti orias kunigų veikos sąlygas, paskatinti jaunimą rinktis kunigystę.

Kruvinąjį birželį prisiminus

JONAS URBONAS

Prieš 65-rius metus, 1941 m. birželio 13-tą, po Lietuvos miestus, miestelius ir kaimus pasklido raudonieji NKVD kariai, talkinami komunistuojančių, pasidavusių okupantui mūsų tautiečių. Prasidėjo masiniai trėmimai į Sibirą. Esu gyvas tų įvykių liudininkas. Iš mano apylinkės buvo suimti ir ištremti: buvusi mano pradžios mokyklos mokytoja Alksnienė (tuo metu buvo nėščia, jos vyrui pavyko pabėgti ir pasislėpti), buvęs Lietuvos seimo narys Repšys. Jo žmona pro langą iššokusį pasislėpė. Vėliau pasitraukė į Vakarus ir gyveno su kitais šeimos nariais Detroite. Pušaloto valsčiaus viršaitis Mikalojūnas su vaikais, mokytojas Šukys ir kiti. Kai kas suspėjo pasislėpti. Tremtiniai, sukišti į gyvulinius vagonus, vasaros karštyje, be vandens ir maisto, buvo suvežti į Vilnių ir iš ten ištremti į Sibirą. Daugelis iš jų mirė pakelyje. Pagal vėliau rastus dokumentus, sovietų planas buvo ištremti per 700,000 lietuvių. Tarp jų buvo ir mano šeima. Sklido gandai ir visi laukė, kad vokiečiai pradėtų karą prieš sovietus.

Apie prasidėjusį karą išgirdome birželio 22-tą, sekmadienio rytą, kai vokiečių lėktuvai bombardavo Panevėžyje sovietų statomą karo aerodromą. Jo statybai buvo privežta daug rusų iš Rusijos. Ir vietiniai ūkininkai ten buvo imami prie darbų. Kaip tik ten tuo metu buvo mano brolis. Bet jis išliko sveikas ir grįžo į namus.

Prasidėjęs karas laikinai sutrukdė sovietų planus. Birželio 23-čią išgirdome iš Kauno Lietuvos radiofono Leono Prapuolenio pranešimą: atstatoma Lietuvos nepriklausomybė, sudaryta vyriausybė; kviečiama imtis ginklo, apsaugoti nuo besitraukiančių sovietų tautiečius ir t.t. Turiu savo archyvuose to atsišaukimo juostelę. Išgirdusi tą atsišaukimą, sukilo visa Lietuva, ir jau antrą dieną mūsų miestelis Pušalotas buvo sukilėlių rankose. Komunistai siuntė savo pajėgas susidoroti su sukilėliais, bet jiems nepavyko. Po susišaudymo jie pasitraukė į Panevėžį. Ir ten, Panevėžio ligoninėje žiauriai nužudė tris gydytojus ir sesutę, kurie teikė medicininę pagalbą sužeistiems sukilėliams.

Nuo 1940 m. rudens, grįžęs į gimnaziją, nors palyginti dar

buvau jaunas, buvau įsijungęs į pogrindžio veiklą. Primityviomis priemonėmis spausdinome atsišaukimus. Juos platinome.

Matydami pralaimėjimą, NKVD ir jų pagalbininkai pradėjo įvairiose vietose žudynes. Daug kas prisimenate Pravieniškes, Červėn, minėtus Panevėžyje gydytojus. Rainių miškelyje, Telšiuose kalintus lietuvių politinius kalinius ir daug kur kitur. Kai kurios vietos liko mažiau pastebėtos.

Cia noriu sustoti ir plačiau aprašyti Rainių miškelių žudynes. Po šešiasdešimt penkerių metų jos daug kieno pamirštos. Jau buvau primiršęs apie jas ir aš, nors toje žudynių vietovėje lankiausi porą kartų. Pirmą kartą pro jas pravažiavau traukdamasis į Žemaitiją 1944 m. Antrą kartą specialiai ten užsukau 1993 m. Apie Rainių miškelių žudynes ši pavasarį buvau primintas vienos tų žudynių liudininkės, Detroite gyvenančios, Rainių miškelyje žiaurai nukankinto ir nužudyto Zenono Tarvainio 93 m. amžiaus sesutės. Jos dukra paskambino ir pakvietė mane – jos mama nori su manim pasikalbėti. Kadangi aš jų šeimą pažinojau, nuvykau. Nors žemaitiškai nelabai moku, susikalbėjome. Ant stalo didžiulis tų žudynių fotografijų albumas. *Žemaičių kankiniai Rainių miškelyje 1941.VI.24-26* leidinėlis, jau trečioji laida. Na, ir *Tėviškės žiburiai* Kanadoje leidžiamo lietuviško laikraščio 2005.X.4 nr. 40 laida. Tą laikraštį aš skaitau, bet ne visuomet į straipsnius atkreipiu dėmesį. Ten straipsnis G. Procutos *Klaidingai pateikiama nuotrauka*. Paskubomis perskaitau tą straipsnį. Apžiūriu nuotrauką, po jos užrašas. “Ši nuotrauka Rainių miškelyje nužudytų lietuvių kalinių, kai kuriuose leidiniuose pateikiama kaip Paneriuose nužudytų žydų nuotrauka”. Ji man ro-

do jos nuotraukų albumą ir sako: “Va, tai ta pati nuotrauka, kur mano brolis guli nužudytas, trečias nuo krašto”. Taip nuotraukos atitinka. Apžiūriu ir kitas. Vėliau pasidariau kopijas ir pažadėjau parašyti apie Rainių miškelyje vykusias žudynes. Pasidariau kopiją ir *Žemaičių kankiniai* leidinėlio. Jame gana nuodugniai aprašyta, kaip kaliniai buvo iš kalėjimo išgabenti. Kas NKVD budeliams gelbėjo. Kalėjimo tarnautojų paliudijimai. Minimos pavardės. Dalis jų pabėgo su rusais. Vienas iš jų gyvena Izraelyje. Ji man sakė, kad vienas iš jų ir dabar vaikštinėja Telšių gatvėmis, ir niekas jo nesuima.

Rainių miškelyje NKVD karių ir jų talkininkų lietuvių buvo žiauriai nukankinti ir nužudyti 73 Telšių kalėjime kalinti lietuviai politkaliniai. Trys pabėgo, bet jie buvo pagauti ir nušauti, užkasti vienoj duobėj prie Džiuginėnų. Tai ūkininkai, tarnautojai, moksleiviai, paprasti darbininkai. Jų nuotraukos ir trumpos gyvenimo biografijos surašytos *Žemaičių kankiniai* leidinėlyje. Žudynių vietoje pastatyta koplytėlė, paminklas. Surašytos pavardės ir, kiek girdėjau, ten birželio 24-25 dienomis vyksta pamaldos bei kankinių prisiminimas.

Praėjo 65-ri metai. Daug kas išdilo iš mūsų atminties. Kai kas ir sąmoningai nori nuslėpti tuos įvykius. Tą kruvinąjį birželį, trėmimus, vėliau partizaninę kovą. Net Lietuvos seimas priėmė įstatymą, užšaldydamas sovietmečio archyvus 70-čiai metų, turbūt bijodamas, kad yla neišlystų iš maišo. Pakeitė kailius, bijodami prarasti šiltas vietas. Žiauriai nukankintų, įvairiose vietose nužudytų, trėmimuose ir kalėjimuose mirusių kankinių kraujas šaukiasi tiesos. Nepamirškime jų ir reikalaujame, kad būtų atšauktas sovietmečio archyvų užšaldymas.

Rainių miškelyje nužudyti lietuviai politkaliniai

Rainių miškelyje žiauriai nukankintų lietuvių politkalinių laidotuvis 1941 m. liepos 1 d. Karstai vežami Telšių gatvėmis į katedrą. Nuotrauka iš Bronės Tarvainytės albumo. Vienas iš nužudytų buvo jos brolis Zenonas Tarvainis. Ten birželio 24-25 naktį buvo nužudyti 73 lietuviai, Telšių kalėjimo politkaliniai

Šventojo Tėvo kalba Baltijos šalių vyskupams

MYLIMI BROLIAI KARDINOLAI IR VYSKUPAI

Dėkoju už šį Jūsų malonų apsilankymą. Atvykote iš taikių Baltijos kraštų *ad limina Apostolorum* vizitui, patvirtinti jūsų vienybės su Petro Įpėdiniu ir perduoti nuoširdų, jūsų ganytojiškam rūpesčiui patikėtų žmonių sveikinimą. Kiekvienam jūsų esu dėkingas, ypač Rygos arkivyskupui, kardinolui Janis Pujats bei Kauno arkivyskupui metropolitui, Ekselencijai Sigitui Tamkevičiui. Jie, jūsų ir jūsų atstovaujamų vyskupų Bendruomenių vardu, kurias prisimenu savo maldoje, išreiškė neišardomos vienybės su Romos vyskupu jausmus. Per praėjusias dienas įdėmiai išklausaui, kuo kiekvienas iš jūsų asmeniškai norėjote pasidalinti su manimi apie jūsų vyskupijų realijas, apie dosnų kunigų išpareigojimą, apie pasauliečių lūkesčius ir apie pasaulietinių visuomenių pakraipas. Dėkodamas už betarpišką pasitikėjimą, kolegialios atsakomybės už Dievo Tautą dvasioje, kviečiu atpažinti Dievo pasėtus ir jau kylančius jūsų Bendruomenėse gerumo daigus, kurie pasitar-naus vis tikresnei, drąsesnei ir nenuilstamai apaštalinei veiklai.

Iš daugelio temų, kurias norėčiau šiandien aptarti su jumis, apsistosiu ties viena, itin reikšminga ir jūsų Šalyse, tai yra šeimos tema. Kaip žinoma, šalia pavyzdingų šeimos židinių, deja, dažnai pastebimos ir tos šeimos, kurias ženklina silpni santuokiniai ryšiai, aborto žaizdos, demografinė krizė, nesugebėjimas savo vaikams perduoti autentiškas vertybes, darbo stoka, socialinių pasikeitimų iššauktas kartų susipriešinimas bei vis stiprėjantis jaunimo vidi-nis pasimetimas. Moderniškumas, nepagrįstas autentiškomis žmogiškomis vertybėmis yra pasmerktas nepastovumo ir pasimetimo tironijai. Todėl kiekviena bažnytinė bendruomenė, apdovanota tikėjimo dovana ir palaikoma Dievo malonės, yra kviečiama tapti atskaitos tašku ir užmegzti dialogą su savo visuomene. Bažnyčia, gyvenimo mokytoja, prigimtiniam įstatyme ir Dievo Žodyje randa tuos principus, kurie nurodo tikrą pagrindą, ant kurio, pagal Kūrėjo planą, turi būti kuriama šeima. Brangūs ir mylimi Broliai, niekada nenuilskite būti drąsiais gyvybės ir šeimos gynėjais; tęskite jau pradėtas pastangas, žmogiškų ir religinių vertybių pagrindu, ugdyti sužadėtinius ir jaunas šeimas. Ši veikla turi ypatingą vertę ir tikiuosi, kad susilaukia ir iš pasaulietinės visuomenės institucijų tinkamo dėmesio ir paramos.

Jums, Ganytojai, patikėta užduotis vesti Dievo Tautą, ją globoti, apginti ir mokyti tiesoje ir meilėje. Kristus, Aukščiausiasis Kunigas, yra tikroji Bažnyčios Galva ir kaip moko Vatikano II Susirinkimas, yra su savo tikinčiaisiais Vyskupų asmenyje, kuriems padeda kunigai (cfr. *Lumen gentium*, 21). „Kaip Viešpaties paliepimu šventasis Petras ir kiti Apaštalai sudaro vieną apaštalių kolegiją – primena Susirinkimas – taip tarpusavyje sujungti ir Pet-

ro įpėdinis Romos popiežius bei apaštalių įpėdiniai Vyskupai” (*ibid.*, 22). Vietinėms Bažnyčioms paskirtų Vyskupų „pastoracinė valdžia aprėpia vien jam pavestą Dievo Tautos dalį, bet ne kitas Bažnyčias ir ne visuotinę Bažnyčią” (*ibid.*, 23). Svarbu, kad pilnai gerbiant kiekvieno tarnystę, stiprėtų nuoširdus ir veiklus kolegiskumas su Petro Įpėdiniu ir su visais Ganytojais. Vientisas Bažnyčios Kūnas, suvienytas ir harmoningas, kiekvieno nario įnašo dėka, gali augti šventume ir apaštalavimo gyvybingume Dievo Tautos labui. Mylimi Broliai, įvertindami kiekvieno įnašą, nenuilstamai rūpinkitės jūsų tarpusavio ir jūsų vyskupijų vienybe. Mylėkite savo kunigus, jūsų pirmuosius bendradarbius ir bendrai atsakingus už sielovadą, palaikykite dvasiškai ir, jei būtina, paremkite materialiai. Kuo labiau jie jausis užtikrinti būtinomis oraus gyvenimo garantijomis, tuo labiau galės atsiduoti jiems patikėtai sielovadinei tarnystei. Pasinaudodami atsinaujinimo kursais, rūpinkitės nuolatinio ugdymo, kuris jiems padės pagilinti Vatikano II Ekumeninio Susirinkimo mokymus ir leis įvertinti, jūsų kalbomis išverstuose liturginiuose tekstuose bei Bažnyčios dokumentuose sukaupią turtą. Skatinkite juose apaštalinį užsidedimą, kad džiaugsmingai ir entuziastingai skelbtų ir liudytų Gerąją Naująją. Kiekvienas kunigas tebūna vyskupui kaip „akies lėlytė”, visada lydimas su tėvišku nuoširdumu ir pagarba. Jei kunigai jaus jūsų pasitikėjimą ir autentišką Evangelijos dvasią, sugebės tinkamai vesti į daug žadantį pasauliečių atsinaujinimą, kuris jau gyvas jūsų bažnytinėje bendruomenėje.

Mylimi Broliai, žinau, kad kartu rūpindamiesi savo kunigais, tiesiogiai siejate ir kitą svarbią užduotį, tai yra, naujų

pašaukimų skatinimą, seminaristų ugdymą bei pasirinkusiųjų vienuolinį gyvenimą formavimą. Deja, ir Jūsų bendruomenių neaplenkia nepažeidęs sekuliarizuotas mąstymas, vis labiau atbaidantis jaunimą nuo teigiamo atsakymo į Kristaus kvietimą, sekti Jį iš arčiau, todėl reikalinga dėmesinga jaunimo ir pašaukimų sielovada. Nebijokite atvirai pateikti jaunimui Evangelijos idealą, bekompromisį *sequela Cristi sine glossa* grožį. Tiems, kurie artinasi prie kunigiško ir vienuolinio gyvenimo kelio, padėkite dosniai atsilipti į Viešpaties Jėzaus kvietimą, kuris nepaliauja – žvelgia su meile į savo Bažnyčią ir žmoniją. Seminaristams užtikrinkite ugdymojo globą, kurie, patys gerai pasirėngę, žmogiškai tvirti, giliai tikintys, atviri dialogui ir bendradarbiavimui, bei tų dėstytojų pagalbą, kurie ištikimi Bažnyčios mokymui ir patikimi Evangelijos liudytojai.

Mylimi Broliai, Viešpats jus pasirinko dirbti Jo vynuogynė, toje visuomenėje, kuri neseniai išsilaisvino iš kaustančios persekiojimo žiemos. Tuo pačiu metu, kai jūsų žmonėse dar pilnai neužgijo komunizmo atvertos žaizdos, nesulaikomai plečiasi sekuliarizacija, aukštindama vartotojiškumo mirazus ir stengiasi sulyginti pagal save patį žmogų. Nors visa tai ap-sunkina jūsų sielovadinę veiklą, nepraraskite pasitikėjimo ir nenuilstamai tęskite Kristaus Evangelijos skelbimą, išgelbėjimo žodį, visų laikų ir kultūrų žmonėms. Evangelijos tiesos nesuvaržo žmogaus laisvės ir autentiško visuomenės vystymosi; priešingai, padeda išsaugoti žmogiškumą, leidžia pilnai realizuoti ir atnaujinti visuomenę pagal švelnų bei reiklų meilės įstatymą.

Tepalaiko jūsų tarnystėje mūsų dangiškosios Motinos Marijos galingas užtarimas. 2006.VI.23

SAVAITĖ LIETUVOJE

Naujas premjeras

DELFI žiniomis, Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus pateiktą Gedimino Kir-kilo kandidatūrą liepos 4 d. priėmė Lietuvos seimas. Už jį balsavo 85 seimūnai iš Socialdemokratų, Darbo partijos, Liberalų ir centro sąjungos, Naujosios sąjungos, Pilietinės demokratijos bei Valstiečių liaudininkų frakcijų. Prieš buvo 13, susilaikė 5 seimo nariai. Tėvynės sąjungos frakcija balsavime nedalyvavo, liberaldemokratai balsavo prieš, liberalai – prieš arba susilaikė.

G. Kirkilas tikino, kad socdemai turėtų išlaikyti daugiausia ministerių postų ir kad vyriausybėje Darbo partijos atstovų nebus. Jis turės ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jo paskyrimo pristatyti seimui savo sudarytą ir prezidento patvirtintą vyriausybę bei pateikti svarstyti jos programą.

Atsistatydino DP pirmininkas

Prieš kelias savaites įgaliojimus Darbo partijos (DP) pirmininko pareigose sustabdęs, Viktoras Uspaskichas pasitraukė iš pareigų ir liko eiliniu partijos nariu. Laikinoji partijos vadovė – parlamentinės frakcijos seniūnė Loreta Graužinienė. DELFI žiniomis, darbiečių vadovybė sužinojo birželio 27 d., kad Generalinė prokuratūra nusprendė pateikti įtarimus DP kaip juridiniam asmeniui pagal du Baudžiamojo kodekso straipsnius – neteisingas duomenų apie pajamas, pelną ir turtą pateikimas, siekiant išvengti mokesčių bei apgaulingas apskaitos tvarkymas.

Spaudoje rašoma, kad V. Uspaskichas artimiausiu metu neketina grįžti į Lietuvą, spėliojama, kad jis bus sulaikytas. Jau svarstoma galimybė skelbti V. Uspaskicho paiešką Rusijoje, tačiau mažai tikėtina, kad Maskva sutiks jį išduoti.

Rinkimai vasarį

BNS žiniomis, seimas birželio 27 d. pritarė nutarimo projektui, kuriuo savivaldos rinkimus siūloma rengti paskutinį kitų metų vasario sekmadienį – vasario 25 d. Nutarimą seimas priims, kai jį ap-svarstys Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Planuota, jog 2007 m. merai jau bus renkami tiesiogiai, tačiau iki rinkimų likus pusmečiui, tiesioginius merų rinkimus įteisinantys teisės aktų projektai stringa seime.

Sukilimo metinės

1941 metų birželio 23 dieną, traukiantis okupacinei sovietų kariuomenei ir artėjant Vokietijos nacių daliniams, ginkluoti lietuviai sukilėliai Kaune paskelbė nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimą. Sukilėlių sudaryta Laikinoji vyriausybė per radiją pranešė atkurianti nepriklausomybę. Lietuvos aktyvistų fronto suvienytų pasipriešinimo organizacijų partizanai, palaikomi spontaniškai prisi-

jungusiųjų, per kelias dienas trukusį sukilimą perėmė valdžią šalyje, kol pasirodė vokiečių kareiviai. Sukilime dalyvavo apie šimtas tūkstančių gyventojų, daugiausia jaunimo. Istorikai teigia, kad prieš 65-erius metus įvykęs birželio sukilimas parodė, jog Lietuva nesusitaikė su sovietų primesta valdžia. Istorikas Arvydas Anušauskas pažymi, kad prieštarai vertinamas sukilimas vyko sudėtingų istorinių įvykių fone.

Baigė pirmininkavimą

Birželio 21 d. Vilniuje prasidėjo 19-asis Helsinkio komisijos delegacijos vadovų susitikimas, žymintis Lietuvos pirmininkavimo šioje organizacijoje, atsakingoje už Baltijos jūros aplinkosaugą, dvejų metų pabaigą, praneša ELTA-LGTIC. 2005 metais, pirmininkaujant Lietuvai, HELCOM nusprendė parengti naują Baltijos jūros veiksmų planą, siekiant sumažinti taršą ir kuo didesnio jūrų aplinkos saugumo. Planas, kuris bus patvirtintas HELCOM ministerijų posėdyje, vyksiančiame 2007 m. lapkričio 15 d. Varšuvoje, Lenkijoje, suteiks vienintelę galimybę panaudoti visas įmanomas priemones siekiant kuo didesnio jūrų aplinkos saugumo.

Baigiamasis Helsinkio komisijos delegacijos vadovų susitikimas, pirmininkaujant Lietuvai, dėmesį sutelkė į tolesnę veiklą rengiant strategiją Baltijos jūros veiksmų planą. Per dvi dienas trukusį posėdį Baltijos ir ES šalių atstovai aptarė jau nuveiktus darbus, nustatė pagrindines šalis, kurios parengs konkrečias pirmojo plano projekto dalis iki 2006 m. rugsėjo 1 d.

Sumažėjo investicijos

Tiesioginės užsienio investicijos Lietuvoje pirmąjį šių metų ketvirtį sudarė 469.64 mln. litų – 17.6% mažiau, negu pernai sausį-kovą, kai tiesioginių investicijų įplaukos sudarė 570.04 mln. litų. Š.m. kovo pabaigoje sukauptos tiesioginės užsienio investicijos Lietuvoje sudarė 19.5 bln. litų. Daugiausia tiesioginių investicijų skirta nekilnojamojo turto (172.6 mln. litų), elektros, dujų ir vandens tiekimo (155.6 mln. litų) bei medienos ir medienos gaminių (104.6 mln. litų) veikloms.

Investicijos į apdirbamąją pramonę sudarė 32.6% visų tiesioginių užsienio investicijų Lietuvoje, į finansinio tarpininkavimo veiklą – 15.4%, į didmeninę ir mažmeninę prekybą – 13.8%, į transporto, sandėliavimo ir nuotolinių ryšių veiklas – 12.3%. Daugiausia lėšų yra investavę Danijos (14.6%), Švedijos (13.7%), Rusijos (13%), Vokietijos (11.2%), Suomijos (8.2%) ir Estijos (7.9%) investuotojai. ES valstybių investicijos sudarė 74.7% visų investicijų, iš jų senųjų ES valstybių investicijos 61.1%, NVS šalių investicijos – 13.3%. **RSJ**

Petro Babicko žemiškų kelionių pabaiga - Tėvynėje

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Prozininko, poeto, publicisto, diplomato, fotografijos menininko, dailininko, Lietuvos radijo kūrėjo ir darbuotojo, keliautojo, keliavusio po Europą, Afriką, Rusiją, Boliviją, Paragvajų, Argentiną, Petro Babicko paskutinė žemiška kelionė baigėsi š.m. birželio 9 dieną Tėvynėje, Kauno Petrašiūnų kapinėse. Iš Brazilijos, kur jis ilgokai gyveno, dirbo Lietuvos pasiuntinybės sekretoriumi, kūrė, dėjo pastangas Lietuvos laisvinimo labui, velionis, palaikų urnoje pavidalu tėvynainių pastangomis, amžinam atilsui sugrįžo į gimtąją žemę.

Gal jokia kita tauta nėra taip neatspari nostalgijai, Tėvynės ilgesio "ligai", kaip lietuvių tauta. Teko skaityti aušrininko Martyno Jankaus dukros Elzės laišką iš Kanados jaunystės dienų draugei Elenai Kondrotavičienei, kuriame ji teigia, kad, jei būtų išrasti vaistai nuo nostalgijos, juos visus išpirtų užsienio lietuviai. Tame pačiame laiške draugė prašo į laišką įdėti keletą smiltelių nuo jos motinos kapo Rambyno kapinaitėse, gal jos padėsiančios nors kiek įveikti tą "ligą". O keliautojas Antanas Poška, tvirtindamas, kad lietuvių tauta yra sėsiausia, paskelbė hipotezę, kad ši tauta nuo ledynmečio traukėsi iki Šiaurės Indijos, o, ledynmečiui pasibaigus, grįžo į savo senąją Tėvynę. Daugelis stebisi, kad ieškome Sibire, Amerikoje bei kituose pasviečiuose tautiečių kaulėlių, kuriuos kaip brangenybes parsigabename, atiduodame Lietuvos žemei. O iš tikrųjų, atliekame šventą priedermę patenkinti išėjusiųjų Amžinybėn norą būti, nors po mirties, Tėvynėje, išreiškiami jiems deramą pagarbą, apsaugome nuo užmaršties.

Ne savo noru, o raudonojo tvano išvarytas, Petras Babickas ilgėjosi Tėvynės, apie ją rašė, kad "visa žemė man auksu ten žvilga žydrumoj krištolinio dangaus", kad "aš prispaudęs rankas prie krūtinės, vėl prisiekiu: Tėvyne, tu – čia!" Jis šventai tikėjo Lietuvos išsilaisvinimu. Ir jo viltys išsipildė, nepriklausomos Lietuvos paskelbimo jis

sulaukė. Betrūko poros metų, kad pasitrauktų sovietinė kariuomenė, kad Lietuvos sienas saugotų lietuviai, kad jis galėtų ją ir vėl išsvysti...

P. Babickas išleido apie 16 knygų, tarp kurių vaikams ir jaunimui – *Gyvenimas – laimė, Nuostabi Jonuko kelionė, Tra-ta-ta, Murziukas*, eilėraščių knygas – *Geltona ir juoda, Žmogaus remontas, Toli nuo tėvynės, Svetimaj padangėj*, prozą – *Vakar, Elada, Gintaro krantas, Marių pasakos*, ispanų kalba – *Lituania antiqua*, portugalų kalba – *Lithuania iliustrada, Picturesque Lithuania* – anglų, ispanų ir lietuvių kalbomis. P. Babicko rašinius spausdino žurnalai *Karys, Židinys, Vairas, Naujoji Romuva*. Vienas kalbėtojas prie kapo išreiškė nuostatą, kad Lietuvoje dar nepasiekta P. Babicko sugrįžimo pilnatvė, nes tik privačių asmenų rūpesčiu po nepriklausomybės atkūrimo tėra išleista viena knyga, sudaryta iš P. Babicko eilėraščių ir kelių po Braziliją apybraižos, *Toli nuo Tėvynės*. Iš tikrųjų, P. Babicko palaikų sugrįžimas yra pirmas, labai svarbus žingsnis. Jo įvairialypės kūrybos atskleidimas visuomenei turėtų būti kitas, gal dar svarbesnis žingsnis, į sugrįžimo pilnatvę.

Sovietų okupuotoje Lietuvoje P. Babicko kaip "antitarybininko" vardas iš mūsų literatūros ir kultūros istorijos buvo išbrauktas. Būta už ką. Jis 1941 metais Vytauto Didžiojo Karo muziejuje surengė Raudonojo teroro parodą, prisidėjo prie *Lietuvių archyvo* redagavimo ir leidybos, o, 1944 m. pasitraukęs į užsienį, JAV, Argentinos, Brazilijos spaudoje skelbė sovietų piktadarybes okupuotoje Lietuvoje. Dirbdamas Lietuvos konsulato sekretoriumi Brazilijoje, kai mirė Stalinas, korespondentų paklaustas apie tokios žinios poveikį, nors, kaip diplomatas ir Lietuvos atstovas turėjo atsakyti kitaip, nelauktai ištarė: "Maloni naujiena!" Tokią Lietuvos atstovo reakciją atspausdino didžiausias Rio de Janeiro dienraštis *O Globo*, Čikagos *Draugas*.

Iš už dvylikos tūkstančių kilometrų nuotolio Rio de Janeiro priemiesčio kapinių par-

A.a. Petro Babicko palaikų urna įnešama į Petrašiūnų kapines Kaune

gabenti P. Babicko palaikus paskatino radijo aštuoniasdešimtmečio Lietuvoje proga radijo ir televizijos žurnalistai. Geranoriškai atsiliepus Kauno savivaldybei, skyrus šiai misijai lėšas, grupė, sudaryta iš žurnalistės D. Budrienės, operatoriaus A. Budrio, režisierės S. Gužauskienės, Kauno miesto vicemerės A. Echodienės ir kultūros skyriaus vyr. specialisto V. Kaminsko, išskridę gegužės 9 d., sutvarkę formalumus ir palaikų kremavimo reikalus, po dviejų savaitių Petrą Babicką parvėžė.

Kauno Vytauto Didžiojo Švenčiausios Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų šventovėje urna su P. Babicko palaikais buvo padėta greta čia palaidoto Juozo Tumo Vaižganto antkapinio paminklo atsisveikinimui. Birželio 9 d., gausiai dalyvaujant P. Babicko gerbėjams bei artimiesiems ir giminėms, laidotuvių apeigos prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukojo ir prasmingą pamokslą pasakė kunigas Kęstutis Rugevičius. Po Mišių urną su palaikais jaunimas tautiniais drabužiais nuneša į automobilį-katafalką. Paskui katafalką išsirikiuoja automobilių virtinė ir, eismo prižiūrėtojų padedama, be sustojimų vyksta į Petrašiūnų kapines. Ten pasitinka taip pat gausiai susirinkę P. Babicko gerbėjai, gedulingi orkestro garsai. Atsisveikinimo žodžius taria Vilius Kaminskas, Adelė Echotienė,

Petro Babicko laidotuvėse – Petrašiūnų kapinėse kalba Kauno vicemerė Adelė Echodienė, šalia jos – Unė Babickaitė-Milerienė

žurnalistas Vytas Mačiulis, Kauno radijo stoties kūrėjo Alfonso Jurskio dukra Snieguolė Jurskytė, Kupiškio Etnografijos muziejaus direktorė Violeta Aleknienė, P. Babicko brolio Vytauto dukra Unė Babickaitė-Milerienė.

Urną nuleidžiama į duobę, netolimoje kunigo poeto Ričar-

do Mikutavičiaus ir poeto Bernardo Brazdžionio kapų kaimynystėje. Kunigas ant urnos beria Petrašiūnų žemę, beria žemę Violeta Aleknienė, atvežtą jos ir Janinos Puronienės rūpesčiu nuo P. Babicko tėvų kapų iš Kupiškio rajono. Petro Babicko ilgą ir sudėtingą žemišką kelionę baigėsi Tėvynėje.

Naujosios Zelandijos lietuvių susitikimas su prez. Valdu Adamkumi ir Alma Adamkiene Aucklande š.m. kovo mėn. pradžioje. Iš kairės (antras) stovi Jurgis Pečiulaitis, naujasis Lietuvos garbės konsulas, šalia jo žmona Margaret; (sėdi) iš k.: Algė Makauskienė, p. Alma, prez. V. Adamkus, Christina Kassiotu-Procutienė, Stefanija Cibulskienė. Iš dešinės į kairę (stovi) antroje eilėje: archit. Vacys Procuta, pirmoje eilėje antra moteris Milda Babrauskaitė-Hartley, trečia Eugenija Petraškienė

Ntr. Minvydo Palubinsko

Mindaugo karūnavimas

RASA NORKUTĖ

Yra sakoma: tauta, kuri neturi savo valstybės, neturi ir laisvės. Kiekviena tauta nori turėti savo valstybę. Jos įkūrimą mini iškilmingiausiai. Lietuviai, kaip ir daugelis pavergtų tautų, kovojo kol atgavo Nepriklausomybę ir laisvę.

Grįžkime istorijon. Nuo Mindaugo laikų Lietuva tapo galinga valstybe. Savo laisvę išlaikė apie penkis šimtus metų. Nuo 1795 iki 1918-ųjų metų Lietuva buvo rusų pavergtą.

...Suvienyti Lietuvą Mindaugui buvo nelengva: turėjo nugalėti mažuosius kunigaikščius. Jie ne tik nenorėjo geruoju pasiduoti – kai kurie net Lietuvos priešus kvietėsi į talką prieš Mindaugą. Lietuva tada buvo silpna – tad jie mielai ėjo į talką.

Tautos vienijimo žygį Mindaugas pradėjo 1220 metais. Tada jis buvo dar jaunas vyras. Istorijoje minima, kad 1219 metais kartu su vyresniais tuometiniais viešpačiais keliavo į Haličą pasirašyti Taikos sutarties su Voluinės knežiais. 1240 metais Mindaugas jau buvo laimėjęs Aukštaitijoje. Didelės maskolių kunigaikštystės jam priklausė rytuose. Tik nebuvo prijungta vakarų Žemaitija... Vyriausią valdžią į savo rankas Mindaugas suėmė per 20 metų, stengėsi būti arčiau žmonių, įpratino visuomenę prie naujos tvarkos, ruošdavo dideles medžiokles, lankydavo romulus. Per didžiąsias šventes jas gausiai apdovano-davo. Savo pusėn stengėsi patraukti dvasininkiją, kuri vėliau tapo jo siekimų ramsčiu. Statė pilis, vienijo ilgą laiką buvusias savarankiškas sritis. Sričių valdovus nugalėjo prievarta arba gudrybe ir dovanomis, su šaknimis rovė šimtmečius susiklosčiusius valdysenos papročius, stengėsi išpailinti šeimynines painiavas, užgniaužti valdžios troškimo aistras, pavydą, suvaldyti skaldymosi jėgas ir jas pakreipti vienijimosi linkme.

Suvienyti Lietuvą nebuvo lengva, nes reikėjo nugalėti ir mažuosius kunigaikščius, kurie kvietėsi priešus, nes jiems patiko silpna Lietuva. Be to, besikurianti Lietuva susidūrė su kalavijuočių ordinu, kuris buvo įveiktas ties Šiauliais.

Be šių rūpesčių turėjo ir kitų: Prūsų žemėje įsikūrė kryžiuočių ordinas ir pradėjo puldinėti Lietuvą. Tada Mindaugas apsikrikštijo, tikėdamasis, kad kryžiuočiai negaus paramos iš kitų kraštų.

...1250 metų ruduo Ventos pilies ir plačiųjų apylinkių gyventojams atnešė daug rūpesčių, nes valdovas Mindaugas laukė didelio būrio svečių, kurių Lietuvos žmonės iki tol bijojo ir nekentė. Vokiečiai iš Rygos irgi ruošėsi atvykti. Pilis buvo atnaujinama, aplinka tvarkoma ir atliekama daugybė kitų darbų, ruošiamos patalpos svečiams priimti. Žmonės jaudinosi: kokių laikų susilaukėme – vakarykščiai priešai kviečiami.

Be to, Mindaugas turėjo įtikinti savo žmoną, paauglius sūnus ir ištikimiausius savo bajorus, nes visos apylinkės tautos krikščionybę jau buvo priėmusios. Puldamos Lietuvą sakėsi – gerą darbą atliekančios. Todėl krikščionybę Mindaugas priėmė geruoju, taip norėdamas apsaugoti nuo puolimų. Pats Mindaugas su krikščionyste jau buvo susipažinęs, nes vyriausias sūnus prieš ke-

Dail. Adomas Varnas. Karaliaus Mindaugo vainikavimas

lerius metus buvo tapęs krikščioniu pagal Rytų apeigas. Tad ilgesnį laiką bendravo su atvykusiais svečiais. Su artimaisiais pripažino vieną Dievą, tikėjimo tiesas ir laukė krikšto dienos.

Erdvioje kunigaikščių svečių menėje įrengė altorius. Mindaugas su žmona, dviem sūnumis, pakrikštytais dvasiškiais ir bajorais pirmą kartą dalyvavo Mišiose. Tuo būdu jie tapo krikščionimis ir pilnateisiais Bažnyčios nariais.

Po krikšto Mindaugo pasiuntiniai ir pakrikštyti bajorai išvyko į Romą. Kelionė buvo ilga ir sunki, nes anais tolimalais laikais prieš septynius šimtus metų visame pasaulyje nebuvo jokių viešelių, geležinkelių, plentų. Keliavo prastais, vasarą dulkinais, o rudenį purvinais, vos pravažiuojamais keliais. Tikriausiai išjojo raiti. Tik po dviejų ar trijų mėnesių pasiekė Romą. Ten jie pareiškė ištikimybę Romos popiežiui ir prašė Mindaugui suteikti karaliaus karūną. 1253 metais liepos 6 d. popiežius sutiko Mindaugą karūnuoti Lietuvos karaliumi.

Po krikšto Mindaugas susirūpino jam priklausančiais rusų žemės plotais. Mindaugo krikštas ir jo karai Rytuose nepatiko žemaičiams. Jie jo neklausė, nes Žemaičių kraštą jis buvo padovanojęs kryžiuočiams. Žemaičiai kryžiuočiams geruoju nepasidavė, tad karai vyko ilgai. Vėliau Mindaugą prikalbėjo kunigaikštis Treniota paskelbti karą kryžiuočiams. Galutinai kryžiuočių nesumušė, bet jų galybę gerokai susilpnino. Kai Mindaugas išėjo kariauti prieš rusus, kunigaikščiai Daumantas ir Treniota 1263 metais Mindaugą nužudė kartu su abiem jaunesniais sūnumis.

Žuvus Mindaugui Lietuvos vienybė pakriko, bet kunigaikštis Traidenis Lietuvą vėl suvienijo, ir jos galybė ėmė stiprėti. Minėdami Vasario 16-ąją minime Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą. Mindaugo karūnavimu pažymime Lietuvos valstybės įkūrimą.

KANADOS ĮVYKIAI

Ekonominė žvalgyba

Kanados saugumui gresia ne vien tik teroristų veiksmai, perspėja saugumo žvalgybos tarnybos. Daug nuostolių ekonomikai gali padaryti ekonominės informacijos, mokslo žinių vagystės. Ekonominio šnipinėjimu užsiima ne vien priešiškos, bet ir draugiškos šalys. Jas domina Kanados mokslo, gamtos išteklių tyrinėjimo, modernios technologijos pasiekimai ir tyrimai. Ypač siekiama išgauti atominės energijos, biotechnologijų, oro erdvės tyrimų paslaptis. Pastebėta, kad šalys, turinčios augančią pramonę ir siekiančios ištvirtinti rinkoje, yra ypač linkusios tokiu ekonominei žvalgybai. Jos dažnai naudojasi šalyje įsikūrusiais imigrantais, renka informaciją susitikimuose su mokslininkais ir verslininkais. Neretai padeda ištvirtinti savo informuotojams netgi valstybinėse įstaigose. Pasinaudoja ir turistų šnekumu.

Ministeris pirmininkas S. Harper atsiprašė Kanados kiniečių bendruomenės už vadinamąjį “galvos” mokestį (Head taxes). Nuo 1881 iki 1885 metų kiniečiai gausiais būriais atvykdavo dirbti Kanados valstybinio geležinkelio statybose. Jie buvo pageidaujami darbininkai. Kai geležinkelis buvo pastatytas, iš atvykstančių kiniečių (daugiausia statybininkų šeimos narių) buvo reikalaujamas mokestis. Kiekvienas atvažiuojantis turėjo sumokėti po 50 dol., o vėliau – po 500 dol. Kiniečių bendruomenė ilgai siekė šio atsiprašymo ir atmoskos, tačiau tik konservatorių vyriausybė ryžosi šiam žingsniui. Pažadėta atlyginti dar esantiems gyviems mokėtojams ar jų našlėms (jų yra apie 200). Tačiau opozicija nepritaria šiam veiksmui, tvirtindama, kad dabartinė vyriausybė negali būti atsakinga už ankstesnių metų sprendimus. Jau dabar reikalavimus kelia ir kitos etninės bendruomenės, ieškodamos atlyginimo už buvusias rasinės nelygybės skriaudas. Tokių ieškinių gali būti dar daugiau.

Lankantis Kvebeke didžiausios provincijos šventės Šv. Jono Krikštytojo renginiuose, S. Harper teko atsakyti į klausimą – Kvebekas tauta ar ne? Jis diplomatiškai išvengė tiesaus atsakymo, tvirtindamas, kad tik pati tauta gali pasirinkti savo vardą. Ministeris pirmininkas pabrėžė, kad daug svarbiau, stiprinant Kanados vienybę, ieškoti ne skirtumų, bet panašumų ir visus jungiančių dalykų. Konservatorių partija per pastaruosius rinkimus yra išsigijusi daug rėmėjų. Jos populiarumas Kvebeko provincijoje didėja. Po šio vizito atsiskyrimo nuo federacijos šalininkai kaltina ministerį pirmininką nenuoširdumu ir nemandagumu.

Tris naujus krovinius laivus, vertus daugiau kaip 2 bln.dol., gaus Kanados laivynas. Konservatorių partija, atėjusi į valdžią, stengiasi vykdyti rinkiminius pažadus mo-

dernizuoti armiją, atnaujinti jos laivyną ir oro transportą, ginkluotę bei profesinį pasirėngimą. Visai šiai programai numatyta skirti 15 bln. dol. Laivai armiją pasieks 2012 metais. Jie aptarnaus nuo denio kylančius sraigtasparnius, turės tvirtesnę įrangą, leidžiančią pramušti platesnius ledo kanalus Arktikos vandenyse. Trys didelės ir gerai žinomos bendrovės varžosi dėl pelningo 800 mln. dol. užsakymo.

Kanados verslovė pereina į amerikiečių rankas. Viena iš didžiausių pasaulyje vario kasyklų “Phelps Dodge Corp.” (Phoenix) kartu IN-KO Ltd. planuoja už 19 bln. dol. įsigyti “Falconbridge Ltd.” vieną iš didžiausių Kanados kalnakasybos verslovių. Iš tiesų, tai trijų verslovių susiliejimas, sukuriantis 50 bln. dol. kapitalą. Naujoji jungtinė įmonė taps viena iš didžiausių kalnakasybos verslovių pasaulyje. Jo vadovai ramina, kad kanadiečių padėtis nė kiek nepasikeis. Tačiau susijungimo priešininkai teigia, kad šis ekonominis ėjimas turės neigiamą įtaką Kanados ekonomikai, darbo rinkai ir socialiniam visuomenės gyvenimui.

Po ilgų ir nesėkmingų derybų su indėnais Ontario provincija nusprendė nupirkti ginčytiną sklypą Kaledonijoje, už jį sumokėdama 12 mln. dol. Prieš kelis mėnesius pietinėje provincijos dalyje, Kaledonijos miestelyje, indėnai užėmė gyvenamųjų namų statybvietę. Jie tvirtina, kad šis sklypas priklauso pirmiesiems Kanados gyventojams pagal paveldėjimą. Indėnai užėmė visus kelius, sustabdydami bet kokią susisiekimą ir verslą, nepaklusio policijos ir valdžios reikalavimams išspręsti šį ginčą derybomis. Neišvengta ir fizinio smurto: sumuštas kino operatorius, iš jo atimta kamera, buvo bandymų automobiliu pervažiuoti policininką. Vietiniams indėnams padėjo atvykėliai iš kitų rezervatų, netgi iš JAV. Dabar, kai sklypas tapo valstybės nuosavybe, tikimasi spręsti ginčą dėl žemės legaliais būdais.

Torontas – ne tik didžiausias Kanados miestas, bet ir pats brangiausias pagal pragyvenimo išlaidas. Tarp 144 pasaulio miestų Torontas užima 47-ąją. Metais anksčiau atliktoje tokioje pat apklausoje jis buvo 82-asis. Didėjančiomis maisto, būsto išlaikymo, nuosavybės mokesčių, susisiekimo kainomis jis sparčiai vejasi didžiuosius pasaulio miestus. Daugiausia pinigų savo pragyvenimui išleidžia Maskvos (Rusija) svečiai ir gyventojai.

Albertos provincijos moksleivė Finola Hackett, 13 m., laimėjo antrąją vietą Vašingtone, JAV, tradiciniame žodžių paradinio tarimo konkurse (“spelling bee”). Vietnintelio vokiečių kilmės žodžio tarimas jai užkirto kelią į nugalėtojos vietą. **S.K.**

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE

ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite **ALGIUI MEDELIUI** asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2

ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

MŪSŲ TĖVYNĖJE

ŠVENČIA JONINES

“TNS Gallup” tyrimas, atliktas šių metų pavasarį, rodo, kad Joninės švenčia dauguma Lietuvos gyventojų – 94%, kaimyninėje Latvijoje – 97%. Lietuvoje jau porą metų birželio 24-oji paskelbta nedarbo diena. Šventė vienodai populiari ir tarp miesto, ir tarp kaimo gyventojų, tarp jaunimo ir vyresniųjų, tik vyresnieji švenčia “kiek santūriau”, rašo ELTA-LGTIC. Tačiau visose amžiaus grupėse vidurkis perkopia 90%.

ŠVARINS VANDENĮ

Lietuvos seime svarstomas “Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo” įstatymo projektas. Jo parengimą paskatino statistika, rodanti, kad trečdalis Lietuvos, apie 1 mln. gyventojų, geria nekontroliuojamos kokybės vandenį, skelbia DELFI. Yra apie 300,000 šulinių, kurių daugiau negu pusė vanduo neatitinka bakteriologinių reikalavimų. Šalyje veikia apie 800 mažų nuotekų valyklų, kurias reikia pertvarkyti. Visas vandens paslaugų sektorius labai išskaidytas. Maždaug 700 vandens tiekėjų dirba nuostolingai ir neturi pakankamai lėšų užtikrinti nuotekų išvalymą bei geriamojo vandens kokybę. Tikimasi naudoti ES lėšas, sustambinti vandens įmones, sustiprinti jų priežiūrą, patatyti naujus įrenginius. Parengtoje vandens ūkio plėtros strategijoje numatoma, kad iki 2015 m. apie 95% gyventojų turėtų būti suteiktos galimybės naudotis centralizuoto vandentiekio paslaugomis. Vamzdynai nebus tiesiami į atokiausius vienkiemius. Tačiau ten įrengtus gręžinius ateityje turėtų prižiūrėti ne gyventojai, o šios srities įmonės.

PATARĖJAI NEKALTI

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (VTEK) birželio 22 d. nustatė, kad buvęs prezidento patarėjai Edminas Bagdonas ir Rytis Muraška, prestižiniame Vilniaus Turniškių rajone išigydami būstus, tarnybinės etikos nepažeidė, praneša DELFI. VTEK nuosprendžiu, gauti dokumentai nepatvirtina žiniasklaidoje ir visuomenėje kilusių įtarimų apie patarėjų pasinaudojimą tarnybine informacija, savo tarnybinėmis pareigomis ar galiomis siekiant paveikti bendrovės vadovo, stebėtojų tarybos ar valdybos narių sprendimus dėl nekilnojamojo turto įsigijimo. Iš pateiktos medžiagos matyti, kad galimai neteisėti veiksmai parduodant turtą buvo atlikti ne asmenų, įsigijusių šį turtą, o bendrovės, pardavusios turtą fiziniams asmenims. Prezidento patarėjas užsienio politikos klausimais E. Bagdonas ir patarėjas valstybinio saugumo klausimais R. Muraška pasitraukė iš pareigų kovo 6 d.

kilus abejonėms dėl jų būstų įsigijimo Turniškėse skaidrumo.

PRASTA SVEIKATOS APSAUGA

Briuselyje pristatytas Europos Sveikatos paslaugų indekso tyrimas parodė, kad Lietuvos sveikatos apsaugos sistema prasčiausia tarp 25 Europos sąjungos valstybių. Sveikatos apsaugos ministeris Žilvinas Podaiga pripažįsta, kad ataskaitoje nurodytos problemos reikalauja dėmesio, tačiau teigia, kad jų priežastys slypi nepakankamame sveikatos apsaugos sistemos finansavime, rašo BNS-OMNI. Lietuva pagal finansavimą, vertinant nuošimtį nuo BVP, lenkia tik Latviją iš 25 ES valstybių. Tik šiais metais finansavimas žymiai padidėjo, sakė ministeris. Ataskaitoje remiamasi 2003-2004 m. rodikliais. Ataskaitai naudoti oficialūs Pasaulinės sveikatos organizacijos, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos duomenys, taip pat specialiai atliktos pacientų apklausos kiekvienoje šalyje. Geriausiai įvertinta Prancūzijos sveikatos apsauga, taip pat Olandijos, Vokietijos ir Šveicarijos. Tarp blogiausių – Airija, Latvija, Estija, Ispanija, Graikija ir Lietuva.

NEDARBO STATISTIKA

DELFI skelbia, kad nedarbo lygis pirmąjį šių metų ketvirtį Lietuvoje siekė 6.4% – 2% mažiau, palyginti su ES valstybių vidurkiu, kuris sudarė 8.4%. Aukščiausias nedarbo lygis tarp 25 ES šalių buvo Lenkijoje – 16.8%, Slovakijoje – 15.7%, Graikijoje – 9.6%, Prancūzijoje – 9.1%. Žemiausias nedarbo lygis ES buvo Olandijoje – 4%, Airijoje – 4.2%, Danijoje – 4.3%, Liuksemburge – 4.8%, Jungtinėje karalystėje – 5%, Austrijoje – 5.1%. Latvijoje nedarbo lygis buvo 7.8%, Estijoje – toks pat kaip Lietuvoje – 6.4%. Moterų nedarbo lygis ES yra didesnis negu vyrų. Lietuvoje moterų nedarbo lygis – 5.5% (ES – 9.5%), vyrų Lietuvoje – 7.3% (ES – 7.5%). Jaunimo nedarbo lygis pirmąjį 2006 m. ketvirtį Lietuvoje siekė 10.8%, ES – 18.3%.

REMONTUOJAMAS GEDIMINO PROSPEKTAS

Paskutinę birželio savaitę buvo užtvėta Gedimino prospekto atkarpa ties Lukiškių aikšte, nuo Vasario 16-osios ir V. Kudirkos gatvių bendrovėms “Luidas” ir “Neiluva” pradėjus gatvės rekonstrukcijos darbus. Šiemet darbai, kainuojantys 15 mln. litų vyks tik prospekto dalyje prie Lukiškių aikštės. Paskutinieji prospekto atnaujinimo darbai – numatyti remontuoti gatvę iki Žvėryno tilto – bus tęsiami kitais metais. Iš viso šios atkarpos atnaujinimas kainuos 44 mln. litų, rašo BNS. RSJ

LIETUVIŲ TELKINIuose

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos šimtmetis artėja. Ar prisimenate šiuos jaunos 1956 metų šv. Mišių patarnautojus su klebonu kun. a.a. Jonu Bobinu? Nuotrauką padovanojo Rita Baršauskas

Vasario 16-osios gimnazija išleido 20 abiturientų

Vokietijoje veikianti lietuvių Vasario 16-osios gimnazija šiais metais išleido 20 abiturientų – 14 lietuvių ir 6 vokiečius. Abiturijos egzaminų rašto darbai buvo rašomi prieš pat Velykų atostogas, o žodiniai egzaminai vyko nuo birželio 12 d. iki 14 d. Jiems vadovavo vokiečių valdžios paskirta egzaminų komisija. Gimnazijos direktorius Andrius Šmitas, pranešdamas egzaminų rezultatus, pasidžiaugė, kad šiais metais mūsų gimnazistai baigė egzaminus gerais pažymiais. Pažymių vidurkis pagal vokiečių pažymių skalę buvo 2.2 – tai yra geresnis nei kaimyninių gimnazijų.

Buvo egzaminuojama taip

pat lietuvių kalba ir literatūra. Visi lietuviai mokiniai iki pat abiturijos mokėsi lietuvių kalbos ir literatūros bei Lietuvos istorijos. Abiturientams bus įteiktas vokiškas brandos atestatas, kuris galioja visoje Europoje ir Amerikoje. Šia proga direktorius pranešė, kad dėl didelio abiturientų skaičiaus, kuris išeina iš gimnazijos, mokinių skaičius nesumažės. Lietuviams mokiniams registracijos terminas dar nesibaigė, o jau dabar yra užsiregistravę 25 nauji lietuviai mokiniai, t.y. daugiau, negu išeina. Tad lietuvių mokinių skaičius ateinančiais mokslo metais padidės.

V16gim-info

Lietuvos ekskursantai (kairėje) Raseiniai-Kaunas ruožu brolių Petrauskų autobusu 1930 m. Pačioje dešinėje – savininkas vairuotojas Vincentas Petrauskas; dešinėje – Vincas Petrauskas, žuvęs 1941 m. birželio 22 d., pirmąją vokiečių-sovietų karo dieną, nuotraukoje su jauniausia sesute Jadvyga prie brolių Petrauskų autobusų kontoros Kaune

Ntr. E. Petrausko

Hamilton, ON

A.a. KAZIMIERUI RULIUI mirus Hamiltone, reikšdami užuojautą mirusiojo žmonai, sūnums ir visiems giminaičiams, Kanados lietuvių fondui aukėjo: \$20 – J.V. Svilai, J. Krištolaitis; \$10 – H. Kairienė. J.K.

A.a. KAZIMIERO RULIO atminimui, užjaušdami jo žmoną Hertą, sūnus – Juozą ir Robertą su šeimomis, bei visus gimines, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$25 – A.K. Žilvyčiai; \$20 – E.K. Gudinskai; \$15 – A.S. Urbonavičiai; \$5 – F.M. Gudinskai.

Dėkojame aukojusiems – PLV komitetas

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi - TŽ leidėjai

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

 Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
- ◆ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ◆ PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Amerikos lietuvių fondo lėšos tautiečiams

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Amerikos lietuvių fondo spaudos konferencija (ALF) spaudos konferencija įvyko š.m. gegužės 17 d. PLC Lemonte. Konferenciją pradėjo ALF tarybos pirm. Vytautas Kamantas. Jis apžvelgė ALF tarybos specialų posėdį balandžio 25 d., kur ¾ tarybos narių balsų dauguma buvo nutarta stipendijų ir paramos prašymams pirmam skirstymui skirti pusę milijono dolerių, o prašymų gauta net penkių milijonų sumai. Balandžio 29 d. įvykęs ALF narių suvažiavimas praėjo labai gerai. Spauda pasisakė teigiamai. Buvo klausimų ir kritikos iš suvažiavimo dalyvių. Dalyvavo 121 narys su 10,859 balsais.

Suvažiavime buvo išrinkti penki nauji tarybos nariai ir perrinkta viena 3 metų kadencijai. Visi – jaunesnio amžiaus profesionalai. Tai Ramūnas Astrauskas, Rimas Domanskis, Riman-tas Griškelis, Almis Kuolas, Algirdas Saulis ir Daina Kojelytė. ALF tarybą sudaro 18 narių – direktorių. Į kontrolės komisiją vienerių metų kadencijai išrinkti: Vytautas Vaitkus (pirm.), Dalia

Povilaitienė ir Kazys Laukaitis. Gegužės 16 d. ALF t-bos posėdyje dalyvavo 16 narių, kiti du, negalėję atvykti, jungėsi į posėdį elektroninėmis priemonėmis. Buvo išklaustyti komitetų pirminkų pranešimai.

Per pirmuosius 4 šių metų mėnesius investicijomis yra uždirbta apie 380,000 dol. Pajamų iš viso arti 562,000 dol., o išlaidų 124,000 dol.

Amerikos lietuvių fonde dabar yra šie komitetai: garbės – pirm. Jonas Valaitis, finansų – pirm. Arvydas Tamulis, įstatų – pirm. Saulius Kuprys, meno globos – pirm. Marius Kasniūnas, pelno skirstymo – pirm. Ramona Steponavičiūtė-Žemaitienė, stipendijų komisijos – pirm. Tadas Kulbis ir plėtros – pirm. Robertas Vitas.

ALF v-bą sudaro: Sigita Balzekienė (pirm.), Marius Kasniūnas (vicepirm.), Kęstutis Ječius (sekr.), Saulius Čyvas (įzd.), Ramūnas Astrauskas, Tadas Kubilius, Vytautas Vaitkus – nariai ir Laima Petroliūnienė (administratorė).

Jūratė Mereckienė pranešė, kad per pirmuosius 4 šių metų mėnesius įstojo 30 narių ir kandidatų. Ji kvietė įnašais pagerbti įvairius suaktyvininkus, moksleivius, baigiančius mokyklą, motinas ir tėvus – Motinos ar Tėvo dienų proga ir tautai nusipelnčius asmenis.

Laima Petroliūnienė, šioje konferencijoje atstovavusi pirm. Sigitai Balzekienei, pranešė apie ALF naują projektą – Amerikos lietuvių fondo taurės įteikimą ŠALFASS krepšinio varžybų gegužės 19-21 d.d. geriausiai komandai ir dar paskirtas 1000 dol., kuriuos komanda savo nuožiūra skiria jų pasirinktai lituanistinei mokyklai. (Taurę laimėjo Čikagos “Žalgiris”, kuris 1000 dol. paskyrė Maironio lituanistinei mokyklai Lemonte).

Buvo atsakyta ir paaiškinta eilė klausimų, pvz. kodėl paskirta tik pusė milijono paramai. Buvo paaiškinta, kad dėl biržos svyravimų nebuvo uždirbta didesnių sumų. 94,000 dol. buvo likę iš praeitų metų, o 400,000 dol. reikėjo imti iš kapitalo. Spaudos atstovų nuomone, anketa žinia-sklaidai dėl paramos yra per ilga ir smulkmeniška. Buvo paaiškinta, kad tai pirmasis bandymas, ir ateityje bus stengiamasi ją tobulinti, nors Amerikos lietuvių fondui reikia duomenų, kad geriau galėtų nuspręsti paramos klausimą. Spaudos atstovai siūlė ALF taurę teikti ir kitoms sporto šakoms.

OS
MINTY

• Būkime gudrūs, kuklūs ir protingi, darykime kas galima, bet būkime ir drąsūs ir drąsiai eikime prie savo tikslo, tvirtai tikėdami, kad Dievo apvaizdos ranka mus veda ir neša. (Iš pal. J. Matulaičio užrašų)

Paminklas Černobilio sprogimo aukoms atminti
Ntr. S. Sajausko

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

“Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda”

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

*Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosaviuose namuose -*

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%	Asmenines nuo6.50%
santaupas1.00%	nekiln. turto 1 m.6.50%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius2.35%	
180 dienų indėlius2.50%	
1 m. term. indėlius3.80%	
2 m. term. indėlius3.80%	
3 m. term. indėlius3.85%	
4 m. term. indėlius3.85%	
5 m. term. indėlius4.20%	
RRSP ir RRIF (Variable)1.00%	
1 m. ind.3.80%	
2 m. ind.3.80%	
3 m. ind.3.85%	
4 m. ind.3.85%	
5 m. ind.4.20%	

**Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca**

• Būkime gudrūs, kuklūs ir protingi, darykime kas galima, bet būkime ir drąsūs ir drąsiai eikime prie savo tikslo, tvirtai tikėdami, kad Dievo apvaizdos ranka mus veda ir neša.

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai

• Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Prof. dr. Emanueliui K. Jarašiūnui, Kalifornijos valstybinio Long Beach universiteto Taikomosios mechanikos katedros vedėjui, už nuopelnus Lietuvos mokslui š.m. gegužės 16 d. Kauno technologijos universitetas suteikė garbės daktaro laipsnį. Profesorius gimė 1932 m. spalio 4 d. Darbėnų kaime, Kretingos apskr. Artėjant antrajai sovietų okupacijai, E. Jarašiūnas su kitais šeimos nariais pasitraukė į Vokietiją. Vėliau apsigyveno Kalifornijoje, kur Los Angeles universitete baigė inžinerijos mokslus. Įsteigė privačią inžinierių konsultacinę bendrovę. E. Jarašiūnas 1979 m. Floridos South Western universitete apgynė daktaro laipsniui įgyti disertaciją. 1989-1996 m. prof. dr. E. Jarašiūnas buvo vienas iš Vytauto Didžiojo universiteto Kaune atsteigėjų, 1992-1993 – šio universiteto prorektorius. Nuo 1996 m. Kalifornijos valstybiniame Long Beach universitete dirba Taikomosios mechanikos katedros vedėju. Mokslininkas E. Jarašiūnas aktyviai dalyvauja ir lietuviškoje veikloje. Veikė skautuose, buvo Lietuvių tautinio ansamblio “Čiurlionis” choristas, vyrų okteto “Ažuolas” narys. Nuo 1962 m. dainuoja Los Angeles vyrų kvartete, su kuriuo koncertavo daugelyje lietuvių telkinių Amerikoje, Kanadoje ir Lietuvoje. Jis taipgi aktyviai reiškiasi ir kitose lietuvių organizacijose.

Argentina

Šį pavasarį Argentinos “Mindaugo” lietuvių draugija atšventė 75-erių metų sukaktį. Draugijos patalpose į suaktyvines vaises susirinko per 200 žmonių. Jos pradėtos Tautos himnu. Daug tautiečių vaisėse dalyvavo iš Beriso miesto ir jo apylinkių. “Mindaugo” draugijos pasveikinti ne tuščiomis rankomis atvyko susivienijimo lietuvių Argentinoje, Lietuvių centro, “Nemuno” lietuvių draugijos ir Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkai. Jiems gražiai buvo padėkota už malonius sveikinimus ir dovanas. Po vakarienės pasirodė “Mindaugo” dr-jos vaikų šokių grupės. Jauniausi šokėjai buvo vos trejų metų, bet jie sugebėjo su visais kartu šokti. Veteranų grupė pašoko *Šapnagių polką*, *Rolenderį* ir kitus visų mėgstamus tautinius šokius. Svarbiausias pasirodymas – “Mindaugo” jaunių šokių grupių. Pabaigoje visi sugiedojo *Ilgiausių metų*, linkėdami “Mindaugo” draugijai sėkmės ir ilgo gyvavimo.

Afganistanas

Lietuvos televizijos žurnalistas Andrius Lelkaitis kelis mėnesius buvo su Lietuvos kariais Afganistane ir sukūrė dokumentinį filmą *Smėlio generolai*. Jis tame filme ieško atsakymų į klausimus: kaip užtikrinti krašte taiką,

kur 20 metų kariaujama, ar gali dviejų civilizacijų susidūrimas būti taikus; ką reiškia paramos misija Afganistane Lietuvai ir jos kariams? Lelkaitis, kelis mėnesius praleidęs tarp Lietuvos karių, savo kailiu patyrė, kokia iš tikrųjų šių karių kasdienybė. Tikėjęs, kad kariams nebus lengva, bet nemanęs, jog bus taip sunku. Lietuvius esą stiprina mintis, kad jie čia atvyko ne kariauti, o padėti vienai vargingiausių pasaulio tautų. Žurnalistas įsitikino, kad apie esamą kasdienybę geriausiai kalbėti pačių karių lūpomis ir kameros užfiksuotais vaizdais. Todėl filme beveik nėra komentarų, oficialios informacijos. Pasak žurnalisto, iškalbingesni yra vaizdai, kai Lietuvos kariai susiduria su mirštančiais vaikais, vietiniais karo vadais. Filmas, pasak A. Lelkaičio, būtų buvęs neįmanomas, jeigu nebūtų buvę iš Krašto apsaugos ministerijos pasitikėjimo kariais. Filmas buvo rodomas birželio 9 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje.

Gudija

Gardine gegužės 29 – birželio 4 d.d. vyko 6-asis Gudijos tautinių mažumų festivalis. Jame dalyvavo Gudijos lietuvių bendruomenės saviveiklininkai iš Minsko, Pelesos, Lydos, Rodūnios, Gervėčių, taip pat svečiai iš Lietuvos – “Gervėčių” klubo ir Druskininkų folkloriniai ansambliai. Iš lietuvių geriausiai pasirodė Pelesos lietuvių ansamblis. Trečiąją šventės dieną gausūs festivalio dalyviai buvo pakviesti į kiekvienos tautybės įrengtus kiemelius. Lietuviai tokį kiemėlį buvo įsirengę Gardino Vytauto Didžiojo pilyje, kur buvo suvaidintos lietuviškos vestuvės. Puikiai pasirodė visi lietuviški vienetai, susilaukę lankytojų dėmesio. Šventei pasirengti padėjo Lietuvos generalinė konsulė Gardine Daiva Mockuvienė. Festivalyje dalyvavo ir Tautinių mažumų bei išeivijos departamentu prie Lietuvos vyriausybės užsienio lietuvių skyriaus vedėja Violeta Raulynaitienė.

D. Britanija

Trys lietuviai – A. Pranskaitis, V. Šilingas ir A. Kunickis, gyvenantys šiame krašte, apkaltinti brito nužudymu Pietų Londone. “Colliers Woode” vietovėje įvykusio konflikto metu spardė ir trypė 43 metų H. Wright, kuris nuo patirtų sužalojimų mirė ligoninėje. Nusikaltėliams numatoma bausmė – kalėjimas iki gyvos galvos. Nesusipratimas tarp lietuvių ir brito kilo, kai iš alkoholinių gėrimų parduotuvės nusikaltėlių draugės grįžo girtos ir kėlė triukšmą. H. Wright ir kitas asmuo bandė moteris nuraminti, taipgi iš vienos atėmė butelį degtinės ir nusiviedė į šalį. Tada šoko moteris “ginti” lietuvačiams. Tokių įvykių, kaip rašoma *Londono žiniose*, pasitaiko ir daugiau. **JA.**

Nežudykime mažo paukštelio!

RASA NORKUTĖ

Jau pavasaris! Tai stebuklas, kuris jauna gyvybe, meile ir begaliniu noru gyventi apgaubia visa, kas gyva žemėje. Toks aukštas, lengvas ir mėlynas dangus. Laukiame didžiosios pavasario šventės – šv. Velykų, žvalgomės į dangaus ženklus, ridename gražiausius margučius – tą gyvybės pradžių pradžią. Sulankstome švariai išplautas staltieses, nes sužaliavusi žemė bus balta nuo žiedų, marga nuo žydinčių pievų. Mūsų maitintoja Žemė! Motina Žemė ne tik mums, protingiems, išdidiems, bet ir visai atgimusiai gyvybei: žolei, medžiams, vabzdžiams, visiems žemės gyvūnams, laisviesiems padangių paukščiams. Žemė mūsų globėja, saugotoja nuo visų negandų, šaukiama Žemelės, Žemynėlės vardais. Ji mus išnešioja, augina, priima po visų gyvenimo vargų į vėsus savo glėbį. Mes ŽEMES vaikai. Tik ar suprantame tai, ar vertiname jos pastangas prailginti mūsų gyvenimą, išsaugoti mus sveikus, gražius, nekaltus. Visa ką žemė išaugina, atiduoda mums, savo vaikams. Turėtume būti dėkingi ŽEMEI už gaivias versmes, miškus – sveikatos šaltinius, uogienojus, grybų pynes, už duoną kasdieninę, kurią tik Žemė išaugina. Už paukščių čiulbesį.

Štai eina berniukas per žydinčių pienių šypsenas ir daug jas pagaikščiu. Suradęs paukščiuko lizdą mažus margaspalvius kiaušinius, iš kurių turi išsiristi maži paukščiukai, sudaužo juos vieną į kitą.

Dievuliau, atsisuka motina: ką tu darai? Ak, rideno velykaičius, daužė, paskui suvalgė ar prakąstus numetė. Tik tiek. Vaikui nebuvo paaiškinta, kad iš žalio kiaušinio, pabuvusio po paukščio sparnais išsirita gyvybė: viščiukai, ančiukai, maži paukščiukai. Vaikas to negirdėjo, nežinojo. Ir eina viską naikindamas, tarsi per save patį, per savo lemtį ar likimą, nes jo mažojo širdyje tėvai neįdiegė troškimo: saugoti ir globoti visa, kas gyva ŽEMĖJE.

Prasikalė jauna žolelė. Ji auga, skuba, stiebiasi į pavasario saulę, į gyvenimą, į žydėjimą, tokį trumpą ir tokį ilgą – iki rudens. Nenupjovė žmogus senos žolės. O gal ji augo ten, kur nereikėjo nupjauti – pati gamta susitvarkys. Vaikai išdykaudami ją uždegė, seną, nebegyvą, nebereikalingą žolę, bet saugančią ką

tik gimusias savo dukras, kol jos išvys saulę. Negalėtingas karštis ir juodai raudoni dūmai, sumišę su karščiu alsuojančia ugnimi, užgula ir jaunąją žolę. Troškina, džiovina, ką tik Žemynėlės pagimdytą. Dega paukščių lizdai, dega vos išsiritę maži paukščiukai, dega vos gimę kiškiukai. Gelbėdamiesi nuo karščio, jau degantys kyla ir krinta šalia savo jau sudegusių brolių sparnuoti vabzdžiai. Dega Dievo sutvėrimų namai.

Vaikai, atlikę šį baisų darbą, neskuba nueiti. Jiems įdomu, kad žolė negali šaukti, kad visa, kas gyva joje – bejėgiai atsiginti nuo staiga atėjusios nelaimės. Tyliai kenčia sunkioje mirties agonijoje, kol pajauosta...

Dega krūvelėmis atšlaitėse susispietusios žibuoklės su ką tik išsiritusiais vyturio vaikeliais. O nuskinti ir ant tako išmėtyti mėlyni žiedai pamažu vysta. Jei ugnis nepalies, tyliai numirs nuo troškulio. Vaikai rauna saujomis – ne po žiedelį ar kelius – parnešti ir pamerkti mamai ar sesutei gimtadienio stalui papuošti. Nusuko žiedelį, nubarstė žiedlapiais taką, ir sumindė!

...Visai dar nedideli vaikiukai prie upės padarytame gražiame paplūdimyje daug butelius, nes jų nepriėmė parduotuvė. Į permatomą vandenį mėto spalvotas šukes. Kai atšils, jie ateis pabraidyti. Užlipę ant aštrių šukių, kažin ar atsimins ką darė su buteliais!

...Tėvas pasikvietė iš mokyklos grįžusį pirmoką, pasiėmė šiukšlių maišą ir kibirą – važiuos prie upės mašinos plauti. Šiukšlės paliks kur nors pakelėje, apsižvalgę, kad niekas nematytų... Mašinos purvą suvarys į upę.

Užėjęs žuvų narštavietę, bamblys jas daužo čia pat nusilaužęs gluosnio svyruko klio šaką. Ar tėvas tau diržo nepaėmė, klausiu. Aš ne vaikus mušu, ko nori, seka atsakymas. Kitas, žiūrėk, pagauna į narštavietę skubančią lydeką ar karpį, išspaudžia ikrus, o žuvį numeta. Atverčia akmenį, išdrasko vėžio lizdą, išmėto mažus vėžliukus.

Visagalys žmogus! Sėdės už tokio skanaus stalo, valgys ir svečius vaišins. Tai sūnus parnešė – pasigirs. Tai ne tėvas! Tai menkas padaras, rytoj besistebintis, kodėl nyksta žuvis, kodėl upėje nebėra vėžių ir ne-

“Nežudykime mažo paukštelio” Ntr. R.R. Otto

auga žolė – nuo karščio sutirpo ir šaknys.

Sakysite, ką veikia žalieji? Ką veikia valdžia? O kas gi mes patys? Sunaikiname ir stebimės. Valdžia nepastatys sargo už kiekvieno nusikaltėlio nugaros. Baudžia, jei pagauna žolių degintojus ar brakonierius. Gamta mums tarnauja, bet mes patys einame prieš ją, niokojame ir kartu žudome patys save. Seni žmonės tikina Mikaldos pranašystėmis apie būsimą pasaulio pabaigą. Proseneliai karstuose apsiverstų pamatę neprižiūrimų, neišmokytų vaikų mylėti gamtą, išdaigas. Mikaldos pranašystės gali ir dabar pildytis, nelaukiant tos pasaulio pabaigos – nuniokosime gamtą, sunaikinsime jos gyvastį ir nusibaigsime patys.

Mūsų senoliai ir tėvai vien už parneštą pempės ar kurapkos kiaušinį, liepdavo vaikui neklauzadai klūpoti su iškeltu rankose kiaušiniu visą dieną, ir prižiūrėdavo – bausmė turi būti įvykdyta iki galo. Jie žinojo, ką daro: žmogus gyvens tol, kol žemėje ir viršum jos žydės gėlės ir giedos paukščiai.

Tad nežudykime mažo paukštelio!

Kūrybiniai užmojai

Poezijos pavasarėlis

Jau eilę metų gražias kūrybines tradicijas puoselėja Rokiškio “Romuvos” gimnazijos mokytoja Gražina Adomavičienė. Ji kūrybingus pradinių moksleivius kviečia į tradicinius *Poezijos pavasarėlius*. Šį kartą jaunuosius poezijos mylėtojus pasveikino 1b klasės moksleiviai, vadovaujami mokytojos Ramutės Repšienės. Jie parodė žaismingą muzikinę pasaką *Vaikai ir ožiukai*. Renginio dalyviams pirmokai nustebino įdomiais darbais. Savo kūrybinuose darbuose moksleiviai džiaugiasi pavasariu, eilėraščius de-

dikuoja Lietuvai, išsako linksmas atostogų nuotaikas. Jaunųjų kūrėjų darbai nuotaikingi ir linksmi. Kitais mokslo metais taip pat planuojama rengti panašaus pobūdžio šventes *Poezijos rudenėlį*, *Literatūrinę žiemą*, nes tokių švenčių pageidauja jaunieji kūrėjai.

Kodėl moksleiviai mažiau skaito?

Rokiškio “Romuvos” gimnazijos bibliotekos darbuotojos atliko 1-8 klasių moksleivių skaitytojų analizę, tyrė informacijos vartotojų aktyvumą organizuojamuose bibliotekos

renginiuose. Atlikti skaitymo tyrimai rodo, kad be galo aktyvūs pradinių klasių moksleiviai, o jų skaitymo tematika ir žanrai labai įvairūs. Daugiausia skaitomos naujausios knygelės. 5-8 klasių moksleiviai daugiausia skaito leidinius, kurie yra rekomenduojami pagal sudarytus *Rekomenduojamos literatūros sąrašus*. Pastebėta tyrinėjant moksleivių skaitymą ir tai, kad kuo aukštesnėje klasėje moksleivis, tuo jo skaitoma literatūra tampa programiniai leidiniai. Labiausiai moksleiviai skaito periodinius leidinius. Jie skaito net senesnius žurnalus, kuriuos Rokiškio “Romuvos” gimnazijos biblioteka gauna iš Spaudos, radijo ir televizijos

rėmimo fondo (direktorius Mykolas Karčiauskas). Šis fondas jau ne pirmi metai remia gimnazijos biblioteką.

2005-2006 m. nemažai bibliotekoje kalbėjome, diskutavome apie knygas, jas rodėme literatūros parodose, rekomendavome moksleiviams. Ieškojome bibliotekos rėmėjų Lietuvoje ir užsienyje. Mūsų rėmėjais mokslo metų eigoje buvo: “Vagos” leidykla, UAB “VORTO”, “Šviesos”, “Margų raštų” leidykla, savaitraščio *Nemunas* redakcija, Amerikos lietuvių kultūros archyvas-biblioteka (vad. kun. Rapolas Krasauskas), rašytoja, poetė Alė Rūta. Taip ir pildėme bibliotekos fondus ir juos populiarinome moksleiviams.

Atlikę skaitymo tyrimus, 4-8 klasių moksleivius pakvietėme į svarstybą *Kodėl moksleiviai mažiau skaito?* Dalyviai išsakė mintis, kodėl skaitome, kokius leidinius skaitome kelis kartus, kodėl mums reikalingi informaciniai leidiniai, kokią vietą moksleivių gyvenime užima periodiniai leidiniai, kokie straipsniai įdomiausi ir t.t. Daugiausia prieštarinių nuomonių išsakyta klausimu: skolinti knygą ar ne, dingusi knyga – ar tai tragedija? Dalyviai mintimis piešė bibliotekininkės paveikslą, o praktinėmis užduotimis bibliotekininkės tikrino moksleivių atmintis. Svarstybos dalyviai iš garsajuostės klausė V. Krėvės kūrinį *Daina apie arą*, kurį skaitė aktorius T. Vaisieta ir pasakojo ką girdėjo. Moksleiviai, remdamiesi biblioterapijos mokslo metodu (mokslas apie gydomąjį skaitymą), atrinko leidinius sunkiai sergantiems ligoniams. Jų žinios buvo labai gerai įvertintos. Gimnazijos direktoriaus Gedimino Matiekaus manymu, “knyga – viena iš pirmųjų informacijos šaltinių. Jos populiarumas kildavo, o atsiradus kitoms informacijos priemonėms sumenkėdavo, bet knyga buvo ir yra pati svarbiausia informacijos priemonė, kurioje sukaupta didžiausioji pasaulio išmintis”. Artėjančių atostogų proga, direktorius moksleiviams palinkėjo nesiskirti su knyga. Bibliotekos darbuotojos jau kitiems mokslo metams planuoja veiklos programą, kurioje nemažas dėmesys bus skiriamas skaitymo kultūros ugdymui.

Reda Kiselytė,

Rokiškio “Romuvos” gimnazijos bibliotekos vedėja

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis “Gintaras” po metinio koncerto *Žemele, motinėle* didžiojoje Anapilio salėje š.m. gegužės 14 d. apdovanojo mokytojus ir vadovus Ntr. R.D. Puteris

KNYGOS

Nuo pogrindžio iki atgimimo

IRENA ŽIURAUSKIENĖ

*Atversta knyga sušildo taurią sielą,
Gyvenimą kaip duoną tu neši.
Dievybės atvaizde palaiminta gyveni
Eilėraščius kaip maldą tu rašai.*

Poetė Sofija Šviesaitė

Beržų alėja nusidriekia į nediduką Spurganų kaimą netoli Tirkšlių, kur ūkininko šeimoje gimė poetė Sofija Šviesaitė. Vėliau gyveno Sedoje, ten mokėsi pradinėje mokykloje. Persikėlus gyventi į Mažeikius, mokėsi M. Račkausko gimnazijoje. Sofijos viltis ir svajones sugriovė Antrasis pasaulinis karas. Po karo tėvas nebeleido mokytis, nes nebuvo sąlygų. Norėdama užsidirbti, ji verpė vilnas.

Rašyti poeziją Sofija pradėjo nuo 13 metų. Jos posmai skirti Dievui, žmogui ir tėvynei. Šviesaitės eilėraščiai keliaiavo ir už Atlanto, kad juos galėtų skaityti išeivijos tautiečiai. Šiluvos klebonas kun. Juozas Kavaliauskas pagal jos žodžius kūrė giesmes. Sofijos poezija pogrindžiu keliaiavo pas žmones. Dirbdama pogrindyje, ji leido slapstus laikraščius partizanams tema *Laisvės troškimas*. Už tai poetę suėmė, darė kratą namuose. Nors tuo metu namuose nieko nerado, tačiau ir toliau Sofija buvo persekiojama.

Kovodama už tėvynę 1946 m. balandžio 11 d. poetė buvo suimta ir tris mėnesius kalinta Šiaulių kalėjime. Po teismo Sofija buvo lygtinai paleista. Su ja tuo metu iš kalėjimo kartu grįžo mažeikiškiai: Viktoras Degutis, Aldona Liaukminaitė ir Ignacas Vitkus.

Grįžusi Šviesaitė tuoj įsidarbino Mažeikių miesto vykdomajame komitete. Sužinojus, kad Sofija buvo politinė kalinė, po trijų mėnesių iš darbo buvo atleista. Po to tris mėnesius dirbo pašte, iš ten ir vėl buvo atleista su įrašu darbo knygutėje “kaip nepatikimas tarybinis darbuotojas”. Dėl tokio įrašo Sofija dešimt metų negavo darbo.

1948 m. gegužės mėn., prasidėjus vežimams į Sibirą, Sofijos šeimą norėjo išvežti todėl, kad ji

dirbo pogrindyje. Tačiau jie slapstėsi, naktimis negrįždavo namo tol, kol pasibaigė vežimai.

1961 m. kovo 1 dieną Šviesaitė buvo priimta dirbti Mažeikių miesto ligoninėje vyr. gydytojo sekretore, kur išdirbo 30 metų. Įsidarbinus atstovai iš Vilniaus saugumo ieškojo jos ir ligoninėje.

Ir tik iškentus visus persekiojimus ir pavojus, prasidėjus Atgimimui, 1989 m. “Periodikos” leidykla išleido pirmąjį Sofijos Šviesaitės eilėraščių rinkinį *Mano žemė*. Tais pačiais metais buvo išleista ir jos antroji knyga *Dienų kryžkelėse* (redaguota pogrindyje). Marijos Rasaitės slapyvardžiu pogrindyje leistoje *Nemuno vagoje* poetės eilėraščius spausdino Panevėžio Švč. Trejybės šventovės klebonas kun. Robertas Pukenis. Vėliau skaitytojų veidus išvydo Sofijos poezijos rinktinės *Aušrų regėjimai* ir *Beržų laukimas*.

Poetė yra Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narė, Lietuvos laisvės kovų dalyvė. Jos poeziją ir straipsnius daugelį metų spausdina Kanados *Tėviškės žiburiai*. Jos kūrybą spausdina ir Čikagos *Draugas*, Melburno *Tėviškės aidai*, Lemonto (JAV) *Pensininkas*. 2000 m. rugpjūčio 21 d. Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos nutarimu, Sofija Šviesaitė buvo pripažinta dr. V. Kudirkos premijos laureate už rinktinę *Aušrų regėjimai*, apdovanojama vardine juosta, prizu ir diplomu. 2005 m. kovo 8 d. poetė tapo Marijos Pečkauskaitės-Šatrijos Raganos premijos laureate. Konkursą organizavo Mažeikių rajono savivaldybė.

Sofija yra ne tik žinoma poetė, bet ir aktyvi visuomenininkė. Ji dalyvavo Baltijos kelyje, gieda šventovės chore, giedojo tremtinių chore. “Tremtinių choro pirmininkė Adelė Dambrauskienė man pasakė, kad mano kūriniai pykina širdį. Todėl 1990 m. iš tremtinių choro pasitraukiau” – su nostalgija pasakojo Sofija. Kai iš Sibiro parveždavo tremtinių palaikus, poetė visada dalyvaudavo laidotuvėse ir prie kapo skaitydavo atsisveikinimo eiles. Sofija dalyvauja visuose parapijos, M. Račkausko gimnazijos ir Sąjūdžio susirinkimuose. Ji dalyvavo ir pirmajame Sąjūdžio mitinge Mažeikiuose.

Šviesaitė yra tas žmogus, kuris pirmas savo ranka įmetė akmenėlį į tą žemės lopinėlį naujos šventovės statybai. Nugriovus Šv. Pranciškaus Asyžiečio senąją šventovę 1984 m. Sofijai daug metų skaudėjo širdį, kol pagaliau ji ryžosi pirmąjį prabilti ir prašyti vyskupą, kad būtų pastatyta nauja šventovė ir pavadinta tuo pačiu vardu. 1996 m. šventovės statymo aktas buvo įdėtas į kartinį akmenį su Sofijos Šviesaitės, kaip iniciatorės, pavarde. 2005 m. per naujosios Šv. Pranciškaus Asyžiečio šventovės šventinimą statybos komisijos nariai Jokimas Raila ir Sofija Šviesaitė dengė stalą, prie kurio vyskupai Jonas Boruta iš Telšių ir Eugenijus Bartulis iš Šiaulių atnašavo šv. Mišias.

Šių metų gegužės 12 d. į Mažeikių viešąją biblioteką rinkosi Sofijos poezijos gerbėjai – buvo sutikta nauja jos knyga *Alyvmedžio šakelė*. Rinktinę išleido “Dobilo” leidykla Jonavoje. Leidybai yra paruošta ir šeštoji autorės knyga *Maldynėlis vaikams*. *Alyvmedžio šakelės* sutiktuvių metu klausytojams giedojo Viešnių Šv. Jono Krikštytojo šventovės vargonininkas Vitalis Lizdenis, akompanavo Rasa Lizdenienė. Poetę sveikino jos gerbėjai, spausdinto žodžio puoselėtojai. Ant stalo liko gėlių gausybė, o skaitytojams nauja rinktinė su poetės autografu.

ŠYPSOKIMĖS

Komunistas ir krokodilas

Kažkas yra teisingai pasakęs: komunistas – kaip krokodilas, kai jis atidaro gerklą, – nežinai, ar jis pasiruošęs juoktis, ar tave praryti.

Padarė karjerą

– Tai gi, savo biznio karjeroje jūs iškilote iš apačios į viršų?
– O taip, pradėjau dirbti batų valytoju, o dabar – jau plaukus kerpu.

Televizija ir krosnis

– Girdėjau, kad vedei. Na, ar ji gera šeimnininkė?

– Nebloga, tik būčiau laimingas, jei grįžęs iš darbo rasčiau tiek įkaitusią krosnį, o ne televiziją.

Geraširdis

– Man nepaprastai gaila mūsų darbščiojo draugo.

– Kodėl?

– Tik pagalvok, jis pusę amžiaus praleido, kol išmoko devynias kalbas, o dabar žmona neleidžia jam nė žodžio pratarti net jo gimtąja kalba.

Po laiko susiprato

– Pasakyk man, gerbiamasis, kodėl vedei žmoną – iš meilės ar dėl turto?

– Atvirai pasakius, – tai iš kvailumo.

Girtuoklio logika

Bendrovės tarnautojas buvo pašauktas pas skyriaus viršininką, kuris jam pasakė:

– Jei negertum, tai jau būtum vedėjas asistentu, o gal net ir vedėju. Tai gi ar tau neapsimoka nustoti gerti ir užimti vedėjo vietą?

– Man tai neapsimoka.
– Tai kodėl gi?
– Nes kai išgeriu, tai pajuntu, kad esu direktorius.

Parengė Stasys Prakapas

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dr. Jono Basanavičiaus (1851-1927), žymaus lietuvių valstybininko, fotografijų paroda buvo atidaryta šių metų gegužį Bulgarijos kurortinio miesto Varnos archeologiniame muziejuje. Parodoje išstatyta dvidešimt dr. J. Basanavičiaus darytų Varnos miesto ir apylinkių nuotraukų ir kitų autorių nuotraukos bei dokumentų kopijos, liudijančios jo ryšius su Bulgarija. Dirbdamas gydytoju įvairiose Bulgarijos vietovėse, dr. J. Basanavičius ne tik buvo aktyvus lietuvių kultūrinio gyvenimo dalyvis, bet ir tyrinėjo Bulgarijos etnografiją, archeologiją, “trakų-prygų tautystę” ir galimus kultūrinius ryšius tarp bulgarų ir lietuvių. Buvo aktyviai įsijungęs ir į bulgarų politinį judėjimą.

Ilgai Bulgarijoje gyvenęs ir gydytojo praktika vertęsis dr. J. Basanavičius paliko ryškias žymes Varnos miesto istorijoje, buvo miesto tarybos narys, kūrė kurorto tvarkymo planus. Fotografuoti Varnoje pradėjo apie 1898 metus. Jo atminimas įamžintas Varnos Medicinos istorijos muziejuje, jo vardu pavadinta gatvė, prie namo, kuriame gyveno iki 1905 metų yra paminklinė lentelė. Šiųmetinė paroda, kurios atidaryme dalyvavo ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, surengta dr. J. Basanavičiaus 155-jų gimimo metinių proga. Jis mirė 1927.II.16 Vilniuje, palaidotas Rasų kapinėse.

Operos solistė Elena Saulevičiūtė mirė šių metų gegužį, eidama 80-sius gyvenimo metus. Gimė 1927 metais Kretingoje, 1955 metais baigė muzikos konservatoriją, Kipro Petrausko dainavimo klasę. Dar besimokančią III konservatorijos kurse, 1953 metais ji buvo pakviesta dainuoti operos teatre. Jos vokalo šiluma, puiki sceninė išvaizda ir nuoširdumas, nuoširdi ir gili vaidmens interpretacija žavėjo klausytojus ilgus metus. Tarp sukurtų vaidmenų G. Verdi personažai – Aida, Amelija, Elena, Dezdemoną, P. Čaikovskio – Tatjana, Liza, Marija, Jolanta, A. Borodino Jaroslavna, S. Rachmaninovo Zemfira, R. Leoncavallo Nedą, G. Puccini Tosca, R. Wagnerio Elzė ir kiti. Koncertavo Lietuvoje ir daugelyje užsienio valstybių.

Profesorius Edvardo Gudavičiaus knygos *Lietuvos istorija* vertimas į rusų kalbą buvo pristatytas Sankt Peterburge. Knyga išversta į rusų kalbą Lietuvos ambasados Maskvoje iniciatyva. Sankt Peterburge pristatymą surengė Lietuvos generalinis konsulas Sankt Peterburge ir Sankt Peterburgo Europos universitetas. Ta proga Europos universitete vyko seminaras, kuriame dalyvavo Vilniaus universiteto profesorius, Istorijos teorijos ir kultūros istorijos katedros vedėjas Alfredas Bumblauskas, Sankt

Peterburgo Europos ir valstybinio universiteto, Istorijos instituto, Valstybinės bibliotekos specialistai, miesto istorikai, archyvarai, politologai, žurnalistai, diplomatinio korpuso nariai. Po seminaro buvo aptartos lietuvių ir rusų istorikų ateities bendradarbiavimo perspektyvos.

Dokumentinio kino režisierius Arūnas Matelis buvo pakviestas tapti Europos kino akademijos (“European Film Academy” arba EFA) tikruoju nariu su balso teise. Akademijos nariai renka “Europos Oskarų” laureatus, renka akademijos valdybą bei atstovauja akademijai jos politinėse, ekonominėse ir kultūrinėse iniciatyvose. EFA 1988 metais įsteigė 40 žymiausių Europos kino menininkų. Iniciatorius ir pirmasis EFA pirmininkas buvo švedų režisierius Ingmar Bergman, šiuo metu jai vadovauja vokiečių režisierius Wim Wenders. EFA apdovanojimų ceremonijos iki šiol vykdavo Berlyne, kur yra centrinė EFA būstinė, tačiau ateityje numatoma jas katri metai rengti kituose Europos miestuose. 2006 metų apdovanojimų ceremonija bus Varšuvoje, pažymint Rytų Europos kino indėlį ir pagerbiant Lenkijos kino mokyklą Lodzėje.

Valstybinio operos ir baleto teatro paramos fondo “Orfėjaus lyra” šiųmetiniame pokylyje surinkti per 60,000 litų bus panaudoti įvairiems tikslams. Numatyta paremti teatro baleto skyrių, Operos studiją ir išleisti monografiją apie pernai mirusį ilgametį teatro dirigentą Joną Aleksą. Baleto studijai skiriama 15,000 litų baletui *Romeo ir Džiuljeta* atnaujinti, o taip pat ir šiuolaikinės vakarietiškos baleto estetikos studijoms, kurios padėtų ateityje statant choreografo John Neumeier ir kitų vakariečių choreografų spektaklius Vilniaus teatro scenoje; 35,000 litų skiriama Operos studijai operos spektaklio *Eugenijus Oneginas* pastatymui Didžiojoje teatro scenoje; muzikologo Edmundo Gedgaudo knygai apie Joną Aleksą išleisti skiriama 10,000 litų.

Prieš ketverius metus įsteigtas Teatro paramos fondas “Orfėjaus lyra” teatrui yra jau skyręs paramos už daugiau kaip 100,000 litų – buvo remiamos operos dainininkų stažuotės užsienyje, perkami nauji instrumentai teatro simfoniniam orkestrui, perkama teatro techninė įranga. Pasak fondo pirmininkės Birutės Vizgirdienės, fondo metiniuose pokyliuose dalyvauja per šimtą pasiturinčių rėmėjų, o pasirengimas pokyliui trunka pusę metų. Fondo garbės pirmininkė yra operos primadona Violeta Urmanavičiūtė. Šių metų pokylio garbės viešnios buvo primabalerina Eglė Špokaitė ir pirmoji fondo pirmininkė Dalia Miežilienė. **G.K.**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ: 90-179 d. term. ind.2.35% 180-364 d. term. ind.2.60% 1 metų term. indėlius3.20% 2 metų term. indėlius3.35% 3 metų term. indėlius3.40% 4 metų term. indėlius3.45% 5 metų term. indėlius3.55% 1 metų “cashable” GIC2.50% 1 metų GIC-met. palūk.3.80% 2 metų GIC-met. palūk.3.80% 3 metų GIC-met. palūk.3.80% 4 metų GIC-met. palūk.3.85% 5 metų GIC-met. palūk.4.00% RRSP, RRIF “Variable”2.25% RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. .3.95% RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. .3.95% RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. .4.05% RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. .4.10% RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. .4.30% Taupomąją sąskaitą iki1.00% Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00% Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.1.50% Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.4.00%	IMA UŽ: Asmenines paskolas nuo7.00% Sutarties paskolas nuo7.00% Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuošimčiu 1 metų5.35% 2 metų5.50% 3 metų5.80% 4 metų5.80% 5 metų6.00% Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų ...6.00% Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas
---	---

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS “INTERAC-PLUS” KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

iPod

... puiki dovana jaunimui,
kuris atidaro ir naudoja sąskaitą
PRISIKĖLIMO KREDITO
KOOPERATYVE

JAUNIMAS NUO 16 IKI 25 METŲ AMŽIAUS

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)
(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Jaunimas į Sibirą

Birželio 14 d., praėjus 65 metams, kai iš Lietuvos į Sibirą pajudėjo pirmasis tremtinių traukinys, ten savo noru išvyko pirmoji jaunimo ekspedicija. Ji lankėsi Irkutsko srityje. Išskyla rengė Lietuvos jaunimo organizacijų taryba. Jos pirmininkas – Miroslavas Monkevičius. Jaunimo atstovams iškilmingame seimo posėdyje seimo pirmininkas Viktoras Muntianas įteikė atminimo lenteles, prezidentas Valdas Adamkus Lukiškių aikštėje vykusiam minėjimui įteikė valstybės vėliavą. Jaunimą geležinkelio stotyje palydėjo projekto globėjai – Algirdas Brazauskas ir Vytautas Landsbergis. Birželio 15 rytą pasiekus Maskvą, lėktuvu buvo skrendama į Irkutsko sritį. Grupės vadovas – Gintautas Alekna, jau devynioliktą kartą vykstantis į Sibirą. Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LiJOT) šią vasarą surengs keturias ekspedicijas į lietuvių trėmimų, masinių žudynių, koncentracijos stovyklų ir įkalinimo vietas. Jaunuoliai Sibire tvarkys lietuvių kapines, susitiks su ten gyvenančiomis lietuvių bendruomenėmis, pasakos jiems apie dabartinę Lietuvą. Jaunimas taip siekia prisidėti minint Lietuvos laisvės penkioliktąsias metines bei pagerbti nuo sovietų okupacijos nukentėjusius Lietuvos piliečius.

Šios misijos idėja gimė 2005 metais, kai LiJOT rudens susirinkime buvo priimta rezoliucija dėl jaunimo patriotiškumo. Šios rezoliucijos pagrindinis teiginys tas, jog Lietuvos jaunimas yra patriotiškas, tik patriotiškumą jis suvokia kitaip, nei prieš tai buvusios kartos, todėl jam nėra galimybių pasireikšti. Mūsų organizacijų nariai bendrai sutarė, kad LiJOT turėtų ne tik suteikti galimybių jaunimui priimtinais ir jiems suprantamais būdais reikšti savo patriotiškumą, bet ir kaip įmanoma daugiau dirbti ta linkme, kad pati patriotiškumo sąvoka, svarbiausi Lietuvos istorijos aspektai būtų jiems aiškiami ir pateikiami suprantama kalba.

LiJOT pirmininko teigimu, pati ekspedicija yra konkreti iš-

Vorkutos lageris. Tremtinių gyvenamoji zona
Ntr. iš B. Makauskos *Gimtoji istorija*

Lietuvių kapai Sibire
Ntr. iš Lietuvos istorijos vaizdai

vežimų paminėjimo išraiška, kuria stengiamasi skaudžią Lietuvos istorinę patirtį priminti jaunimui ir sudaryti sąlygas, kad jaunas žmogus galėtų prisiliesti prie šios patirties, savaip ją išgyventi. Pasitarta su tremtinių bei politinių kalinių organizacijomis. Atsirado daugiau kaip 1000 jaunuolių, norinčių dalyvauti.

Projekto koordinatorių Šarūnas Frolenka pokalbyje (tinklapyje Bernardinai.lt) teigė, kad buvo gauta paraiškų ekspedicijoje dalyvauti ir iš naujųjų emigrantų, dirbančių Anglijoje, Airijoje, Vengrijoje, Italijoje, Ispanijoje ir kt. Manoma, kad jie “nepatriotiški”, tačiau jie sakosi išvykę tik susikurti materialinę gerovę, bet buriasi į lietuvių bendruomenes, seka Lietuvos gyvenimą ir viliasi grįžti į tėvynę. Prašymų anketose “viena svarbiausių motyvacijų buvo galimybė prisiliesti prie savo pačių šeimos praeities... Žmonės suprato šio projekto svarbą ir aktualumą”.

Domeikavos šventovė su paminklu partizanų motinai, pastatyta 2005 metais Lietuvos politinių kalinių sąjungos Kauno skyriaus rūpesčiu
Ntr. S. Sajausko

“Misija Sibiras” ekspedicijose dalyvaus nedidelės žmonių grupės – po 6-8 žmones. Grįžus – jų uždavinys bus skleisti ir informuoti žmones apie tai, ką išvydo ir patyrė šioje misijoje. Prieš keliones su jaunuoliais surengti pokalbiai, pasidalinta informacija, tačiau, M. Monkevičiaus teigimu, jiems nereikėjo patriotinio ugdymo, jie jau susirinkę žinių, kurios jiems rūpėjo. Liepos 22 – rugpjūčio 1 d.d. antroji kelionė vyks į Krasnojarsko sritį, rugpjūčio 7-18 d.d. į Chomelio respubliką ir Vorkutą, rugpjūčio 18-29 d.d. į Tomsko, Permės ir Tiumenės sritis. Pirmosios trys skiriamos susitikimui su vietos lietuvių bendruomenėmis, lietuvių žūties vietų aplankymui, kapinių tvarkymui. Ketvirtoji ekspedicija ieškos kapinių, kurių niekas dar nėra radę, bet kurios, pagal įvairius šaltinius, turėtų ten būti.

Kiekvienas dalyvis ekspedicijos metu rašys dienoraštį, fotografuos, filmuos, o visa medžiaga bus panaudota parodoje, kurias planuojama rengti visoje Lietuvoje, bent dešimtyje miestų. Tikimasi medžiagą sukaupti ir išleisti knygą arba kompaktinę plokštelę, paskleisti visose Lietuvos mokyklose. Tokiu projektu “jaunimas savo pačių asmenine patirtimi kalba bendraamžiams apie mūsų visų bendrą istoriją. Šitokiu būdu bus akivaizdžiai parodyta, kad tu gali būti pažangus jaunuolis, einantis koją kojon su šiuolaikiniu pasauliu, kartu gali kalbėti apie savo tautos istorinę praeitį, ir šie du dalykai vienas kito ar galų gale tavęs paties jokių būdu nepaneigia, o sustiprina”. Projektą finansuoja Švietimo bei mokslo ministerija, Lietuvos vyriausybė, Kultūros ministerija, Tautinių mažumų bei išeivijos departamentas. Partneriai ir dvasiniai rėmėjai – Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių draugija, Lietuvos politinių kalinių sąjunga, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Laisvės kovotojų sąjunga. Informaciją apie ekspedicijas galima rasti tinklalapyje www.misijasibiras.lt. Inf.

Didėja karinis laivynas

B. STUNDŽIA

Kaip praneša dienraštis *Klaipėda*, karinės Lietuvos jūrų pajėgos išigijo dar vieną laivą. Šis laivas, pirktas už 2.1 milijono litų Norvegijoje, pakeis ligi šiolei naudotą vadovavimui ir aprūpinimui laivą “Vėtra”. Karinių jūrų pajėgų vadas flotilės admiras Kęstutis Macijauskas sakė, kad neaišku kam laivas “Vėtra” atiteks – moksliniams tyrimams ar bus parduotas.

Naujai pirktas laivas buvo pastatytas 1977 m. ir atnaujintas bei modernizuotas 2000-aisiais. Jo igulą sudaro apie 60 jūreivių, gali išvystyti iki 30 km/val. greitį ir ginkluotas dviem 40 mm pabūklais. Ir Norvegijoje buvo naudojamas va-

Neseniai iš Norvegijos nupirtas karo laivas

dovavimui bei aprūpinimui, bet to priklausė NATO žinioje esančiam išminavimo junginiui. Naujai pirktas laivo vado pareigomis paskirtas ligšiolinis “Vėtros” vadas Andrius Širvys.

Neaiškus yra dabar turimų dviejų iš rusų pirktų fregatų “Aukštaitis” ir “Žemaitis” liki-

mas. Buvo spėliojama, kad Gruzija jas nupirks, bet matyt ši valstybė tikisi su laiku pakliūti į NATO, tad pirkti nepanoro, nes tada tos fregatos būtų ne-naudingos. Ar tik nereikės jas siūlyti pradėjusioms stiprėti šalims, arba atiduoti į metalo laužą.

Kauno radijo stotis

Jos 80-metį prisimenant

L. STANKEVIČIUS

Kauno radijo stotis švenčia savo 80-ties metų sukaktį. Man tai yra labai malonūs prisiminimai, kadangi aš radijo stoties rajone esu gimęs ir augęs, kur mano tėvas Aleksandras Stankevičius buvo tos radijo stoties viršininkas ir steigėjas.

1925 metais jis su viena prancūzų radijo firma atvažavo iš Paryžiaus statyti tos stoties, kurioje jis dirbo kaip vyriausias inžinierius. O nuo 1933-čių metų jis buvo paskirtas tos stoties viršininku ir tose pareigose išbuvo iki rusų okupacijos.

Radijo stoties rajonas buvo labai didelis, ir aš su radijo stoties tarnautojų vaikais važinėdavome dviračiais per visą tą rajoną. Tėn buvo labai smagu gyventi. Už rajono tvoros stovėjo baltas labai gražus Švedijos konsulo namas. Ir to konsulo sūnus Klezbertilis buvo mano geriausias draugas ir ateidavo su visais vaikais žaisti. Konsulas turėjo labai gražų geltonos spalvos automobilį su nuleidžiamu stogu, ant kurio plevėsavo Švedijos vėliavėlė. Man grįžtant iš mokyklos, jei pakely važiuodavo tas automobilis, tai šoferis sustodavo ir mane nuveždavo namo.

Prieš dešimt metų pirmą kartą buvo minimos 70-ties metų radijo stoties sukaktuvės. Tuomet Lietuvos spaudoje pasirodė didelis straipsnis apie šią radijo stotį. Bet jame net nė vienu žodžiu nebuvo paminėta mano tėvo pavardė. Tais metais aš važiauvau į Lietuvą ir tuoj pat nuėjau į Kauno dienraščio redakciją painformuoti apie mano tėvą. Tuomet redaktorius padarė su manim interviu ir pirmame puslapyje įdėjo šį pasikalbėjimą po antrašte: *Pirmojo Kauno radijo stoties viršininko sūnus su nostalgija prisimena metus, kai važinėjo geltonu stoties automobiliu.* Tarp kitko tas automobilis tai buvo toks autobusiukas ševroletas, ant kurio

durų buvo Lietuvos herbas Vytis ir užrašas “Kauno radijo stotis”.

Čia pat redakcijoje sužinojau, kad kitą dieną radijo stoties rajone bus didelės iškilmės. Tai turbūt jau taip buvo likimo lemta, kad aš visai netikėtai šiose iškilmėse galėjau dalyvauti. Mano pusbrolis mane nuvežė į šį minėjimą, į kurį jau rinkosi kviestieji svečiai. Prie įėjimo aš prisistačiau esąs Kauno radijo stoties viršininko sūnus Stankevičius. Jie tokio svečio visai nesitikėjo, buvo apstulbę ir nežinojo kaip aš čia atsiradau.

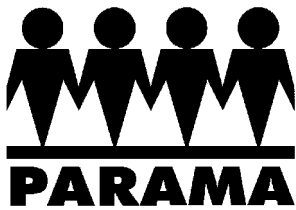
Lauke, priešais radijo stoties pastatą, saulei šviečiant susirinko daug kviestųjų svečių. Tuomet prasidėjo oficialios kalbos, ir aš buvau irgi pakviestas kalbėti. Tai aš visą savo turinį, kurį turėjau ant širdies, papasakojau. Žmonės net išsižioję klausėsi, jiems tai buvo didžiausia sensacija.

Šiose iškilmėse dalyvavo ir Prancūzijos konsulas iš Vilniaus su savo sekretore lietuvaite, kuri mokėjo prancūziškai, nes tą stotį statė prancūzų firma iš Paryžiaus, mano tėvo vadovaujama. Todėl aš po to, pagerbdamas konsulą, trumpai pakalbėjau prancūziškai.

Po mano kalbos prie manęs pribėgo įvairūs žurnalistai, reporteriai, fotografai, televizijos kameros ir pradėjo mane fotografuoti iš visų pusių, lyg aš būčiau iš kitos planetos nukritęs. Tuomet prie manęs priėjo ir pats konsulas pasveikinti, o jo sekretorė man pasakė: “Žinote, kai jūs kalbėjote tai aš jam verčiau jūsų kalbą prancūziškai”.

Buvau labai patenkintas, kad galėjau visus informuoti kas ištikrųjų buvo tos radijo stoties viršininkas ir steigėjas. Jeigu aš ten nebūčiau buvęs, tai žmonės to nebūtų sužinoję. Kadangi aš esu buvęs skautas, tai mums buvo įsakyta visuomet budėti. Tai aš ir darau.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 142 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.40% kasd. palūk. čekių sąsk.
2.25% už 30-89 d. term. indėlius
2.35% už 90-179 d. term. indėlius
2.45% už 180-269 d. term. ind.
2.60% už 270-364 d. term. ind.
3.20% už 1 m. term. indėlius
3.35% už 2 m. term. indėlius
3.40% už 3 m. term. indėlius
3.45% už 4 m. term. indėlius
3.55% už 5 m. term. indėlius
3.00% 1 m. “Cashable” GIC (min. \$75,000)
3.80% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.80% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.85% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.85% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 5 m. GIC invest. pažym.
2.25% RRSP & RRIF (variable)
3.95% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
3.95% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.05% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.10% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.30% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
4.00% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.50% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo7.00%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuosimčiu
(fixed rate)
1 metų5.40%
2 metų5.65%
3 metų5.80%
4 metų5.75%
5 metų6.10%
- su keičiamu
nuosimčiu6.00%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgage iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgage

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

*Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

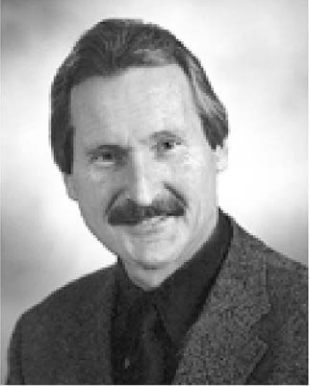
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton
GROUP

ANTANAS GENYS

“Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981”

**PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!**

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

HOWARD PARK & BAYVIEW,
atskiras, 18 kamb. butai po 2
miegamuosius. Pajamos \$53,
760, išlaidos \$14,200. Grynas
pelnas \$39,500.

SKAMBINKITE

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė iš pasaulio pirmenybių Japonijoje turėtų grįžti užėmusi bent ketvirtą vietą. Tokį tikslą rinktinėi iškėlė Lietuvos krepšinio federacija.

• Europos jaunių (iki 18 metų) merginų krepšinio čempionato A lygos varžybose besirenganti Lietuvos rinktinė laimėjo tarptautines trijų komandų varžybas Anykščiuose. Lietuvaitės 90:63 sutriuškino bendraamžės iš Suomijos ir 74:54 nugalėjo Ukrainos jaunių rinktinę.

• Kasablankoj (Maroko) vykusiose ITF serijos jaunių (iki 18 metų) teniso varžybose "Mediterranee Avenir" – geriausias Lietuvos tenisininkas Ričardas Berankis laimėjo vienetų ir dvejetų rungtynes. Vienetų baigmėje įveikė Ch. Bungkat iš Indonezijos. Dvejetų rungtynėse kartu su Ch. Bungkat nugalėjo E. Mensah iš Ghana ir L. Ramiaramanano iš Madagaskaro porą. **V.P.**

• Šiauliuose prasidėjo tarptautinis 17 dviratininkų žygis "Nuvažiuok pati/pats: Ecotopia Biketour 2006". Žygis tęsis per Lenkiją, Slovakiją, Vengriją, Slovėniją ir baigsis Kroatijoje per Pasaulinę dieną be mašinų. Dviratininkai, tarp kurių be lietuvių yra ir svečių iš Austrijos, Portu-

galijos, Airijos, D. Britanijos bei Vokietijos, kelionę numatę baigti po trijų mėnesių – rugsėjo 22 d.

• Alytui, kuris šventė 425-ąjį miesto gimtadienį, buvo padovanotas naujas pasaulio rekordas. Tarp kitų renginių vykusio Lietuvos galiūnų čempionato rungtyse nugalėtoju tapęs stipriausias pasaulio vyras Žydrūnas Savickas iškėlė 210 kg rąstą ir pagerino ankstesnį taip pat jam priklausiusį rekordą. Alytaus stadione pasirodė ir kiti septyni stipruoliai.

• Dvi lietuvių grupės buvo atrinktos buriuoti 50-ojoje pasaulinėje didžiųjų burlaivių regatoje "The Tall Ship's Races", kurios tikslas – jaunimo tarptautinės draugystės stiprinimas. Atrankoje dalyvavusiems 16-20 metų jaunuoliams buvo keliami vieningi sąlyga – gerai mokėti anglų kalbą. Nors navigacinės praktikos nereikalauta, tačiau dalis atrinktųjų jau yra buriavę. Nors jubiliejinėje regatoje "The Tall Ship's Races" rugpjūtį dalyvaus ir jachta "Lietuva", tačiau atrinkti jaunuoliai plauks su dviem airių burlaiviais. Pirmoji grupė keliaus maršrutu Sent Malas (Prancūzija)-Lisbona (Portugalija), antroji – Kadizas-La Koruna (Ispanija). **Inf.**

SKAUTŲ VEIKLA

Savaitgalinė talka "Romuvos" stovyklavietėje – vyksta pataisymai ir pagerinimai **Ntr. R.R. Otto**

SKAITYTOJAI PASISAKO

GININYSTĖS RYŠIAI

2006 m. sausio 4 d. nr. 1 laikraštyje radau žinią apie Vlado Plečkaičio mirtį ir apie jo labdarą Lietuvos vargšams.

Aš esu Vlado pusseserė, mūsų motinos buvo seserys Kilikevičiūtės. Nuo to laiko, kai jis buvo Marijampolėje, Plechavičiaus dalyneje ir pasitraukė į Vokietiją, mes apie jį nieko nežinojome. Kadangi aš pati esu *Caritas* savanorė ir priklausau Vilkaviškio vyskupijai, tai labai smagu girdėti, kad mano pusbrolis Vladas buvo aktyvus vargšų šelpėjas savo

tėviškėj Vilkaviškyje ir Kaune. Dėkoju kunigui A. Volskiui, Šv. Kazimiero šventovės klebonui iš Montrealio, atlikusiam laidojimo apeigas ir palydėjusiam Vladą į amžino poilsio vietą Hope kapinėse. Tebūna Vladui lengva Kanados žemelė. Užjaučiu savo sūnėnų, netekusių tėvelio.

Sunkūs pokario metai išskyrė gimines, todėl dabar norėtume, kad nors mūsų vaikai atgavintų nutrauktus giminystės ryšius. Pagarbiai –

Liuda Sulinskienė,
Birštono g. 42, Prienai, Lietuva

Įvairių tautybių krepšinio varžybose š.m. birželio 10-11 d.d Woodbridge, ON, "Lithuanian AC" komanda (balti), susitikusi su "Aušros Rep", pastarąją įveikė rezultatu 42:41 **Ntr. P. Vilkelio**

Paaiškinimas

TŽ redakciją pasiekė Prano Vilkelio (Lithuanian Athletic Club) laiškas, aiškinantis kai kuriuos krepšinio komandų steigimo nesutarimus. Rašoma: "Gerb. p. Puodžiūnai, atsakydamas į Jūsų straipsnį gegužės 24 d. TŽ nr. 21 norėčiau pasidalinti keliais faktais.

Mano ir Stepo Ignatavičiaus iniciatyva 2005 m. rugsėjo mėn. sukurta "Lithuanian AC" REP komanda sudarė sąlygas 16 lietuvių kilmės vaikų dalyvauti "Ontario Basketball Association" varžybose. Net 15 to amžiaus lietuviukų per sezoną sužaidė 34 rungtynes laimėdami 2 aukso ir 2 sidabro medalius. Buvo pakviesti treneriais Viktoras Juzė-

nas ir Stepas Ignatavičius. Atsirado tėvų, norinčių vadovauti komandai. Vido Puodžiūno ir Jono Putrimo iniciatyva, buvusieji "Aušros" žaidėjai atsiskyrė nuo komandos, įkurdami atskirą "Aušra REP" komandą.

Jūsų naujai sukurta ("privati?") "Aušra REP" komanda, kurios pagrindą sudaro 5 nelietuviai žaidėjai – tai didelis nusivylimas "Aušros" veikėjams, kurie bandė išlaikyti klubo lietuviškumą, ir visiems rėmėjams".

(Laiškas sutrumpintas. Laikraščio apimtis neleidžia plėstis į sporto vadovų išsiaiškinimus. Taipgi manome, kad skaitytojams yra įdomesni sportuojančio jaunimo rezultatai, negu vadovų nesutariai. **RED.**)

Ateitininkų sendraugių stovykla Dainavoje

AF persikėlus į Lietuvą, nutrūko Amerikos ateitininkijos organizaciniai ryšiai. Tuomet esanti ASS CV tapo Šiaurės Amerikos ateitininkų vyriausias organas. Baigdama savo kadenciją, ASS CV 2000 metais įsteigė Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybą (ŠAAT), kuri apima JAV ir Kanadą. Įsikūrus ŠAAT 2000 m., nepavyko sudaryti naujos ASS CV. Visos pareigos ir rūpesčiai ASS CV atiteko ŠAAT. Pats didžiausias tuo metu rūpestis buvo ateitininkų sendraugių stovyklos rengimas Dainavoje. Būnant ASS CV teko man paruošti ateitininkų sendraugių stovyklos Dainavoje akademinę programą. Vytautui Šoliūnui su šeima rūpintis ūkiniais reikalais.

Peržiūrėjus visų jaunų šeimų, stovyklaujančių šioje stovykloje, sąrašą, nusprendžiau paskambinti Viktutei Šiliūnienei. Paaiškinau padėtį ir paklausiau, ar negalėtų sudaryti jaunų šeimų grupelės, kuri perimtų Dainavos stovyklos organizavimą, Viktutė išklauzė ir prašė laiko pasitarti su draugais. Po kelių dienų paskambino sakydama, kad susidarė būrelis jaunų šeimų, kurios sutinka rengti šią stovyklą. Kodėl tos jaunos šeimos taip greit sutiko organizuoti sendraugių stovyklą Dainavoje? Bestovyklaudamos kasmet šioje stovykloje patyrė, koks čia yra didelis įnašas toms jaunoms šeimoms. Ten lietuviška daina, paskaitos tėveliams, vakarinės programos visiems, vaikučiams ir jaunimui darbeliai bei užsiėmimai, atsigavimas Spygliaus ežerėlyje.

Įdomu, kad šiame komitete, įsikūrusiame 2000 m., beveik visi tie patys iki šiol. Ši komitetą sudaro Viktutė Šiliūnienė – ryšininkė, Marius Kasniūnas, Rūta Kulbienė, Daina Čyrienė, Asta Razmienė ir Rūta Mikulionienė. Rita ir Audrius Rušėnai, kurie priklausė šiam komitetui, šiais metais atsistatydino. Komiteto nariai yra pasiskirstę pareigomis ir kasmet su entuziazmu rengia sendraugių stovyklą Dainavoje. Į šią stovyklą suvažiuoja iš įvairių JAV ir Kanados miestų šeimos su vaikais, su šeimomis atvyksta ir seneliai "paganyti" vaikaičių, kai tėveliai būna paskaitose. Į šią stovyklą suplaukia apie 80 ar daugiau suaugusių ir per 100 vaikučių.

Dienos prasideda šv. Mišiomis. Po pusryčių tėveliai eina į paskaitas ar kitus užsiėmimus, vaikučiai pagal amžių lanko užsiėmimų, tautinių šokių, dainavimo ar kitus būrelius. Mažiukai su priežiūra bėgioja po Dainavos kalnelius. Per vaikučių užsiėmimus tėveliams skaitomos paskaitos įvairiomis temomis. Po pietų visai stovyklai laisvalaikis. Tėveliams proga pabendrauti paplūdimyje ar atsigavinti Spygliaus ežerėlyje. Ten vaikučiai kryžtauja statydami smėlio pilis arba taškosi šiltame vandenyje. Po vakarienės visa stovykla džiaugiasi vakarinėmis programomis. Toje stovykloje šeimos atsipalaiduoja nuo miesto triukšmo, užsimezga ilgametės draugystės ir susitaria susitikti kitais metais Dainavoje. Ten laukia pušynas, Rūpiniojėlis, Rambyno kalnas, Spygliaus ežerėlis, Kryžių kalnas, senasis

ąžuolas ir šermukšnė, kurios šakose karstosi vaikučiai. Kadangi ASS CV nėra, šis komitetas yra po ŠAAT skėčiu iki susiorganizuos ASS CV.

Šioje stovykloje kasmet būna visų sąjungų (jaunųjų, moksleivių, studentų ir ŠAAT) pranešimai bei pasitarimai ateitininkams rūpimais klausimais. ŠAAT kasmet skelbia šūkių ir metų veiklos temą visoms sąjungoms. Ši tema būna įtraukta ir į stovyklos temą. Komitetas kasmet stengiasi atnešti ką nors naujo į stovyklos programą. Praeitį parinktą temą buvo: *Žymūs žmonės, Lietuva per amžius, Per pasaulį keliaujame*. Viena ypatinga tema buvo *Baltijos jūros išplauka*. Visa stovykla "plaukė" į skirtingas pasaulio vietas, kur susipažino su tos vietovės aplinka, trumpa istorija ir lietuvių telkiniais. Vadovai vilkėjo jūreivio marškiniais ir jūreivių kepurėmis, o ant kajutės (kambario) durų, apsistojančiųjų pavardės buvo užrašytos ant gelbėjimosi rato su kabančiu inkaru. Baltijos jūros išplaukai pasitaikė labai geras oras, laivas "ramiai plaukė" ir nebuvo sergančių jūros liga. Šių metų stovyklos tema yra *Su daina*. Stovyklautojus skatins susipažinti su įvairiomis lietuviškomis dainomis ir giesmėmis. Kasdieną bus švenčiama skirtinga lietuviška šventė ir supažindinama su tos šventės papročiais bei dainomis.

Ši stovykla Dainavoje, renčiama liepos 23-30 dienomis, greit užsipildo. Norintys dalyvauti prašomi skambinti Rūtai Kulbienei tel. 708 447-7121.

Nijolė Balčiūnienė

Sendraugių ateitininkų stovyklos, įvyksiančios Dainavoje liepos 23-30 d.d. rengimo komitetas. Iš k. Rita ir Audrius Rušėnai, Rūta Mikulionienė, Rūta Kulbienė, Marius Kasniūnas, Viktutė Šiliūnienė, Asta Razmienė, Daina Čyrienė **Ntr. M. Kasniūno**

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
Kviečiame mažus ir didelius!

Mano senelio gyvenimo istorija

(Tęsinys iš 26 nr.)

LUKAS ŠIMUKĖNAS
Lituanistiniai kursai Toronte

Sako, jog laikas nutolina praeities prisiminimus, užgydo žaizdas. Tačiau jis palieka širdies skausmą, kuris vis grįžta... Ir ne tik širdies, dar ir šiandien senelis skundžiasi nugaros skausmais – tai kalėjimo pasekmės, kur nepilnametis jaunuolis buvo mušamas, spardomas ir kankinamas. O po to 50 metų kantraus tylėjimo... Tik atkūrus nepriklausomybę Lietuvoje paaiškėjo, kad 1946 m. kovo 18 naktį Šimpeliškių kapinėse, slapčia buvo palaidotas rezistencijos dalyvis Kostas Kėželis, kuris buvo sušaudytas kartu su kitais šešiais vyrais. Tarp trijų vyrų, tą naktį plušėjusių kapinėse, kasant duobę, pasirodo buvo ir mano senelis. Jam tada buvo aštuoniolika... iš kur jaunuoliai turėjo tiek drąsos, kada pavojus tykojo iš visų pusių?!

1955 m. Jonas Burbulis vedė Eleną Yčaitę iš Dirvonakių kaimo. Kartu išaugino dvi dukras. Nors ir labai sunkūs buvo pokario ir sovietinės okupacijos metai, kada sunkus darbas buvo įvertinamas tik keliomis kapeikomis ar žiupsneliu grūdų, mano senelis visada surasdavo jėgų visą dieną dirbti kolūkio statybose, po darbo tvarkyti namų ūkį. 1960 m. ant Apaščios kranto iškilo naujas namas ir ūkiniai pastatai, – visus statybinius darbus senelis dirbo pats. Kartu su mano bobute sodyboje sodino naujus medelius, tvarkė gėlynus – neveltui sodyba rajone buvo gražiausiųjų tarpe. Nepamiršo ir dainos – dainavo kolūkio vyrų chore. Nors ir buvo labai sunku, seneliai sugebėjo išleisti dukras į mokslus aukštosiose mokyklose. Nėliko kaimo bibliotekoje senelio neperskaitytų knygų ar laikraščių. Geografija, istorija – patys mėgstamiausi jo dalykai. Tik jis visada pykdavo, kad okupacijos metais spaudoje buvo mažai tiesos, o tikrąją istoriją turėjai nutylėti...

Kaip prisimena mano mama: “Grįžtu šeštokė iš mokyklos, džiaugiuosiu iš Lietuvos istorijos gautu penketu (tada mokyklose buvo penkiabalė sistema), papasakojau tėčiui, ką išmokau, ką pasakojau mokytojai, – o jis tyliai, kreivai šypsteli, neretai net skausmingai sukanda dantis, apsisuka ir nueina... Nei pagyrimo, nei džiaugsmo kartu... tik po kiek metų supratau, kad nebuvo už ką ir girti, – už melą, už neteisingą istoriją, kuri tėčiui pasirodo buvo tokia skaudi...”

Pem Braun yra pasakiusi: “Švelniai ir atvira širdimi atiduodamas gerumas yra tarsi mažos sėklos, iš kurių išaugantys žiedai

nuskaidrina mūsų gyvenimą”. Savo gerumo sėklas mano senelis dalino ne tik pažįstamiems, bendradarbiams, kaimynams, savo dukroms, artimiesiems, bet ir mums – vaikaičiams, kurių turi tik du – mane ir mano sesutę. Su džiaugsmu ir pasididžiavimu važiuodavome į kaimą švenčių proga, praleisdavome vasaros atostogas. Kiekviename žingsnyje senelis stengėsi perduoti mums savo gyvenimo patirtį – kaip įkalti vinį, kaip išplakti dalgį, kaip paruošti sietelį vėžių gaudymui, kaip pabalnoti žirgą, kaip nupinti iš vytelių krepšį, netgi biržietiško alaus darymo paslaptis atskleidė, išmokė liaudies dainų, ugdė meilę gamtai ir artimui.

Mėgdavome klausytis jo deklamuojamų pasakėčių, įdomių prisiminimų. Bene labiausiai įstrigo man atmintyje linksma istorija iš pirmų senelio tarnybos dienų sovietinėje armijoje: “1952-aisiais metais nuvežė mane į Saremų salas Estijoje. Rusiškai dar žinojau tik keletą žodžių. Ištrūko saga, reiktų įsisiūti, betgi kaip paprašyti siūlų? Pagalvojau, gal bus žodis panašus į lietuvišką ir sakau: įsisiūčiau, bet pas mane “sily niету”. Aišku, visi saldžiai juokėsi, kad Jonui nėra jėgų (vertimas iš rusų k.) įsisiūti sagai.

Ir sulaukęs pensijinio amžiaus mano senelis negali ramiai žiūrėti į negatyvius reiškinius Lietuvoje – korupciją, kyšininkavimą, politinius nesutarimus, vis didėjantį savižudybių skaičių, daugybę avarijų keliuose.

Rūpi ir kaimo reikalai: sulūžo senasis tiltas – ima senelis plaktuką, vinių ir eina remontuoti, nudžiūvo šimtametė vinkšna – net elektros tinklų darbuotojus išsikvietė į pagalbą, kad padėtų nupjauti. Juk nepuošia kaimo sausas medis. Įtariama, kad šių metų sausio pabaigoje nedora nusikaltėlio ranka padegė senovinę, visų gerai žinomą Yčų sodybą – nemigos kankinamas senelis pirmasis pamatė degančius medinius pastatus ir iškvietė ugniagesius.

Šiandien mano seneliui sunkoka vienam kaime – pats gaminasi valgį, pats prižiūri sodybą, bet manau, labiausiai kankina ilgesys ir laukimas artimųjų. Kiekvieno žmogaus gyvenimas palieka ryškesnius ar blankesnius pėdsakus istorijoje, – kuo jis bebūtų, ką jis bedirbtų, – žmogus sukaučia gyvenimo patirtį, kuri yra naudinga vaikams, vaikaičiams, ateinančioms kartoms. Ir užbaigti norėčiau Kato žodžiais: “Geriausia paguoda senatvėje – prisiminti, kad pagelbėjai kitiems ir buvai naudingas, kuo galėjai”.

(Pabaiga)

JAUNIMO ŽODIS

Galime jį vadinti Mindaugu Didžiuoju

Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleivio Dariaus Paznėko rašinio “Lietuvos istorija ir asmenybė” ištrauka

DARIUS PAZNĖKAS

Mindaugas – pirmasis ir vienintelis vainikuotas Lietuvos karalius, kuris įvedė Lietuvą į Europos krikščioniškų valstybių tarpą ir į vakarų kultūrą. Tai jis suvienijo Lietuvos žemes ir sukūrė plačią stiprią Lietuvos valstybę. Tai pasiekti nebuvo lengva, reikėjo ryžto, drąsos ir sumanumo. 13 šimtmečio I pusėje Lietuva pradėjo domėtis Livonija, o vėliau ją pradėjo puldinėti kryžiuočiai. Buvo paskelbtas žygis prieš baltus. Lietuvos gentims grėsė pavojus, reikėjo vienytis.

Iš visų kungaikščių išsiskyrė sumanus ir gabus Mindaugas. Valdžią jis turėjo išsikovoti jėga. Vienus mažesnius kunigaikščius jis išvarė kariauti į rusų žemes, kiti patys pasidavė ar žuvo kovose. Mindaugui pavyko suvienyti visas Lietuvos žemes. Jas valdyti nebuvo lengva, nes šalies viduje kilo nepasitenkinimas. Kai kurie kunigaikščiai ir net giminės susidėjo su kryžiuočiais ar amžiniais priešais rusais. Bet Mindaugas mokėjo išnaudoti visų silpnybes ir nesutarimus. Sugalvojo taikytis su priešu – ordinu ir pradėjo derybas.

Magistras pasiūlė Mindaugui karaliaus karūną su sąlyga, kad priims krikštą. 1251 metų pradžioje Mindaugas priėmė katalikų tikėjimą. Buvo apkrikštyta jo žmona, du sūnūs ir būrys didikų. Po Mindaugo krikšto Livonijos ir Lietuvos pasiuntiniai nuvyko pas popiežių prašyti karaliaus vainiko Mindaugui. 1253 metais liepos 6 d. Mindaugas buvo vainikuotas karaliumi. Ne visi buvo patenkinti tokiu Mindaugo elgesiu. Lietuvos viduje vis dažniau girdėjosi priekaištavimai, kam jis atsižadėjo senovės tikėjimo, susidėjo su priešais ir priėmė jų

Mindaugas

religiją. Gal tas jo sprendimas ir pagreitino žūtį...

Aš galvoju, kad Mindaugas buvo ypatingas žmogus. Mes galime daug ko iš jo išmokyti. Mindaugas parodė, kaip reikia išvermingai siekti tikslo. Turime būti ir drąsūs, ir sumanūs. Mindaugas mylėjo Lietuvą ir norėjo, kad ji būtų vieninga ir stipri valstybė. Mes irgi turime rūpintis Lietuva ir dirbti jos naudai. Už atliktus darbus ir visus pasiekimus galime jį vadinti Mindaugu Didžiuoju...

“Kretingos” stovyklavietėje (Wasaga Beach, ON) iškilmės dienos baigiantis. Šią vasarą jaunimui skirta stovykla čia prasidės liepos 9 d., stovyklautojams keičiantis vyks iki rugpjūčio 12 d.

12-ojo PLJ Kongreso rengėjai svečiams parodė Kanados raitosios policijos (RCMP) uniformas Kongreso atidaryme Toronto Lietuvių Namuose birželio 24 d. Iš k.: Europarlamentaro V. Landsbergio padėjėjas V. Gricevičius, Kongreso rengimo komiteto pirm. M. Stanevičius, LiJOT pirm. M. Monkevičius, KLJS pirm. T. Jonaitis

Ntr. L. Jonaitytės

TŽ savaitraščio dėka Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleiviai gilina lietuvių kalbos žinias. Iš k.: Virginija Pečiulytė, Daiva Paškauskaitė ir Evaldas Žabas

Ntr. N. Benotienės

AŲA

ALGIRDUI BALTRUŠAIČIUI
amžinybėn iškeliavus,

netekties ir liūdesio laikotarpiu nuoširdžiai užjaučiame kuopos šaulę, velionies žmoną VIDĄ –

Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa

AŲA

ALGIRDUI BALTRUŠAIČIUI
mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai VIDAI bei visiems artimiesiems –

Stasys ir Marija Jokubaičiai

Aldona ir Mečys Pranevičiai

AŲA

ALGIRDUI BALTRUŠAIČIUI
iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną VIDĄ BALTRUŠAITIENĘ dėl vyro staigios mirties.

Draugai –

K.D. Beržanskai, D. Jurevičienė, G. Mečiūnienė,
G. Kobelskienė, I. Beresnevičienė, G. Bijūnienė,
R. Snowden, N. Bates, S. Katkauskaitė, V.G. Tumosai

AŲA

ONAI JANUŠKEVIČIENEI
iškeliavus amžinybėn,

sūnui dr. ČESLOVUI JONIUI ir jo šeimai bei visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir drauge liūdime –

Vincas Paulionis
Romas Otto

Natalija Liačienė
dr. Arūnas Dailydė

AŲA

RŪTAI
mirus,

motiną ZUZANĄ STANČIKIENĘ ir seserį ŽIVILĘ nuoširdžiai užjaučiame –

O. Juodikienė

L. Urbonienė

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

Lietuvos kryžius į Golgotą

Medinis kryžius jau keliauja per Ukrainą

KUN. K. AMBRASAS, SJ

GARBĖ JĖZUI KRISTUI

Visiems Jums kuo nuoširdžiausius linkėjimus iš Ukrainos, kurios sieną peržengė birželio 25 d., priešpaskutinio stabtelėjimo Perečnios parapijoje, kurią kartu su kitomis penkiomis šio Karpatų krašto parapijomis tvarko Tėvai bazilijonai, siunčia Meškuičiai-Jeruzalė kryžių ant savo pečių per Europą nešanti grupė. Nuo gegužės 5 d., kai mus Kryžių kalne pasitikęs vysk. Eugenijus Bartulis Šiaulių katedroje palaimino ir išlydėjo į Aukštelkę, kai Šiluvoje mus gražiai išlydėjo arkivysk. Sigitas Tamkevičius ir Šalčininkuose prie Gudijos sienos per šv. Mišių auką nuoširdžiu žodžiu mus į ilgadienę – daugiau nei pusės metų – kelionę išlydėjo vysk. Juozas Tumnaitis, – prabėgo penkiasdešimt dienų. Perėjome daugiau nei pusantro tūkstančio kilometrų Lietuvos, perlingavome dažno lietaus plakami per visą Gudiją, sėkmingai peržengėme derlingosios Ukrainos sieną.

Kai Marijos radijas paklausė, kas mus labiausiai sudomino ir krito į akis šiame krašte, nereikėjo ilgai galvoti: žmonių nuoširdumas, jų paprastumas ir, reikia atvirai pasakyti, jų betarpiškas ir neveidmainiškas pamaldumas, pagarba kryžiui

ir atėjusiam iš tolo nepažįstamajam. Pasitaikė, kad pakliuvus į nuošalią parapiją, senutė, atsivedusi pernaktoti į namus mūsų grupės vieną ar kitą keliauninką, pati užleisdavo savo lovą, kad tik galėtų ramiai naktį pailsėti keliasdešimt kilometrų saulės kepintas, kartais ir rūstaus vėjo gairintas, vandens gurkšnio pasiilgęs KRYŽIAUS ŠEIMOS narys.

Maloniai einančius nustebindavo, kad gandai apie KRYŽIAUS ATĖJIMĄ pasklidus, suskambėdavo ne tik bažnyčių, bet ir cerkvių varpai, pakelėse neretai su gėlėmis stovėdavo vaikai, senutės, ant stalų mūsų laukdavo gira, vaisvandeniai, mineralinis vanduo, sviestainiai, pyragaičiai, sausainiai. Ne du ir ne trys žmonės, atsisveikindami mus, braukdavo ašarą, o į krepšelius pridėdavo daugybę savo išaugintų gėrybių, pripildavo stiklainius pieno, sutik tieji pasiūlydavo apavo, duodavo drabužių, prašydavo už daug ką pasimelsti.

Šiandien, kai skubėjo į kaimyninį miestą kartu su motina įžymi muzikantė ir dainininkė, jas su motina pavėžino keliolika kilometrų mūsų vairuotojas, tai ji, pas mus vėliau atvažiavusi į mišką, atsivežusi vargonėlius mums gamtoje, kur buvome ant pakelės šlaito įsitaisę pietums, mums surengė miške koncertą.

Domeikavos šventovės kryžius, vaizduojantis Kristaus kančią
Ntr. S. Sajausko

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

O kai prieš pat Perečnią prieš kelis kilometrus mus sutikęs kun. Anatolijus su vėliavomis, kryžiumi, vaikais ir seselėmis mus sutiko, jie nepabūgo staiga iš tarpukalnių atūžusio lietaus. Kaip iš kibiro prapliupo lietus. Vėjas negailestingai plakė Ukrainos ir Vatikano dvispalves, mūsų trispalvę ir Marijos radijo vėliavas, kurios susisuko apie kotus, ant kelio telkšojo balos, taškėsi pravažiuoją autobusai, žaibavo žaibai, kartas nuo karto padangę drebino griaustinis, bet mūsų giesmininkai giedojo apie Mariją, garbino Kristų, kalbėjo Rožinį, kartu su vietiniais garsiais, tarsi nebūtų net tūžmingo, nuo medžių viršūnių krintančių lapų, nei permirkusių drabužių, nei išdytų ir slidinjančių ant duobėto asfalto batų. Seselės, vaikai, senutės, permirkusiais drabužiais, brisdamos per balas ant savo trapių pečių kartu su senutėmis nešė mūsų KRYŽIŲ, kurio net nenorėjo mums gražinti. Ukraina gyva savo maldomis, nuoširdumu, paprastumu, svetingumu, pagarba KRYŽIUI ir Švč. Sakramentui, savo skambiomis giesmėmis ir dainomis, bekylančiais naujais pastatais, statomomis šventovėmis ir parapijų sielovados namais.

Dėkui tiems, kurie šią KRYŽIAUS ŠEIMĄ rėmė ir teberemia aukomis, maldomis, bet kokiomis pastangomis ir gera valia. Dėkui visiems tiems, kas mus prisimena. Rengdamesi peržengti Vengrijos sieną, siunčiame Tėvų lazaristų, iš kurių vienas Janis Martincekas Vilniuje pas jėzuitus pusmetį gyveno, nuoširdžiausius linkėjimus. Visus prisimename karšta malda prie altoriaus, o eidami per kalnus ir slėnius, kepinami saulės ir plakami lietaus giedodami šventovėje ir žengdami per kalnų perėjas ir šniokščiančius tarpukalnių upelius, kurių pakrantėse skamba prie karvių kaklų pririšti varpeliai, primindami jus, kuriuos palikome prie Baltijos ir Nemuno, mes kasdien prisimename ir prašome palaimos iš aukšto Dangaus.

AUKOS

A.a. Aloyzas Rūta savo testamentu paskyrė Tėviškės žiburiams \$1,000. Savaitraščio leidėjai lieka labai dėkingi už stambią paramą savajai spaudai.

A.a. Algirdo Baltrušaičio atminimui Povilas ir Anelė Adomaičiai Tėviškės žiburiams auکوjo \$25.

A.a. Algirdo Baltrušaičio atminimui pagerbti Kovai su vėžiu ir džiova sergantiems vaikams Lietuvoje auکوjo: \$100 – V. Baltrušaitienė; \$50 – M.S. Petrylos; \$40 – D.J. Didžbaliai; \$30 – I. Kymantienė; \$25 – P. Krilavičius; \$20 – M.S. Putrimai, M. Vaitkienė, I.V. Pečiuliai, D. Levy, G. Mečiūnienė, V.M. Vaitkevičiai, G. Bijūnienė, R. Krilavičius, M.J. Ignatavičiai; \$10 – R. Bekerienė, A. Sekonis, B. Sriubiškis, G. Kobelskienė; \$5 – J. Augutienė.

• Dievas ir Jo garbė tegu būna viduriu mano gyvenimo, ašimi, apie kurią suktųsi visos mano mintys, jausmai, norai ir darbai.
(Iš pal. J. Matulaičio užrašų)

8-sios Dainų šventės proga surengtoje spaudos konferencijoje liepos 2 d. Iš k. Lietuvos generalinis konsulas Arvydas Daunoravičius, Lietuvos užsienio reikalų ministeris Vygaudas Ušackas, JAV LB pirm. Vaiva Vėbraitė, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Lietuvos ambasadorė Kanadoje Sigutė Jakštonytė

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 30 metų namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 22 metai pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos
tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

RE/MAX Realty Specialists Inc.
Independently Owned and Operated

Birutė (Betty) Bartusevičius
Sales Representative

2691 Credit Valley Rd., Suite 101
Mississauga, Ontario L5M 7A1
Fax: 905-828-2829

Bus: **905-828-3434** Cell: **416-427-1875**

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2006 m. liepos 13 ir 27 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2006 m. liepos 13 ir 27 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416) 233-4601

\$300* off COUPON for 1 parcel **\$300* off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Didelis anglies dvideginio kiekis ore kenkia ne visiems. Kuo daugiau jo aplinkoje, tuo sparčiau auga nuodingasis miško vijoklis (poison ivy). Oro tarša šiam augalui skatina veikliosios medžiagos *urushiol* kiekį. Būtent šis augalo kandusis skystis daugeliui iš mūsų (80%) sukelia nepakenčiamus odos išbėrimus, odos paraudimą ir netgi žaizdeles. Duke universiteto (JAV) botanikai pastebėjo, kad šis augalas, didėjant oro užterštumui, miškuose plinta nepaprastai greitai, atimdamas erdvę iš kitų, daug naudingesnių augalų. Per paskutinius 50 metų žemės oro sluoksnyje penktadaliu padidėjo anglies dvideginio dėl akmens anglies, natūralių dujų ir žibalo panaudojimo. Pagausėjo ir šio "pikto" augalo. Kandusis vijoklis auga visuose Kanados miškuose, išskyrus Newfoundland.

Kanados Statistikos tarnybos naujausiais šeimos tyrimų duomenimis, užaugę vaikai tėvų namuose gyvena daug ilgiau nei ankstesniais dešimtmečiais. Prieš 20 metų tik 40%. 20-24 metų jaunuolių gyvena su tėvais. 2001-aisiais šis skaičius išaugo iki 57%, pastaraisiais metais dar daugiau, ir manoma, kad jis siekia iki 90%. Ypač tai būdinga dideliuose miestuose, kur vaikai dėl finansinių sumetimų ir asmeninių patogumų pasilieka gyventi su tėvais, kol baigia mokslus ir įgyja profesiją. O dabar tai užtrunka žymiai ilgiau. Kaimo vietovėse užaugę jaunuoliai greičiau atsisveikina su tėvais ir pradeda savarankišką gyvenimą. S.K.

SPAUDSTUVĖ

PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (prle Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

A.a. Rūtai Stančikaitei-Lo-vett mirus, užjausdami seserį Živilę Vidmantienę bei šeimas, Ty-rūnė ir Virginijus Sičiūnai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

SPAUDSTUVĖ

PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (prle Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m..

TORONTO

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia tradicinę gegužinę High Parke (ploto nr. 14, ta pati vieta, kur pernai buvo), trečią dieną, liepos 12, nuo 11 v.r. iki 3 v. p. Įvažiavimas iš Bloor gatvės. Bus V. Birštono šilti pietūs, programą atliks V. Balyta. Bilieto kaina \$10. Prašom bilietus įsigyti pas Dalią, 416-762-1777 arba S. Kuzmicką, 416-769-1351.

Antanas Petrauskas, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos respublikos vyriausybės gen. direktorius, lydimas KLB veikėjų – V. Stanevičienės ir A. Vaičiūno, birželio 28 d. lankėsi *Tėviškės žiburiuose* ir, atsakydamas į redaktorių klausimus, painformavo apie Departamento veiklą, pasidalino mintimis kitais rūpimais klausimais.

Whittamore's FARM

PAČIŲ PRISKINTOS ARBA JAU PARUOŠTOS PARDAVIMUI

BRAŠKĖS ir DARŽOVĖS

ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ ir KEPINIŲ PARDUOTUVĖ, ŽAIDIMŲ AIKŠTELĖ

8100 Steeles Ave. E., 6 km į rytus nuo Markham Rd. (Hwy. 48)

TEL. 905 294-3275

Tinklalapis: www.whittamoresfarm.com

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Per 44 metus Jūsų sutelktas 4.60 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 2.78 mln. dol. pelno lietuvių išlaikymui Kanadoje, pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams

Remkime Kanados lietuvių fondą ir prisiminkime jį savo testamentuose!

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

EUROPEAN MONUMENT INC.

- ▲ Trečios kartos paminklų statytojai.
- ▲ Specializuojamės europietišku paminklų stiliuje.
- ▲ Didelis pasirinkimas vazonų ir žvakidžių.
- ▲ Padarome įrašus jau pastatytuose paminkluose.
- ▲ Perkate fabriko kaina.

Skambinti tel.
(905) 339-0409
1-800-539-8224

Adresas: 1144 Speers Rd., Unit 1
Oakville, ON L6L 2X4

"Best Way to Travel"
KELIONIŲ AGENTĖ
ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY
ORGANIZUOJA

grupę į Lietuvą su prelatu E. Putrimu
nuo RUGPJŪČIO 3 d. iki 20 d.
SKRYDŽIAI Į LIETUVĄ LIEPOS MĖNESĮ –
kaina nuo \$1,059.00.

Taip pat taikome nuolaidą visiems, perkantiems kelionių draudimą.

416 209-7737 (mobilus)
Tel: 416 249-7710 1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

'SAMOGITIA' Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tzib.com laukia jūsų apsilankymo. Kviečiame susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevzib@pathcom.com

TORONTONT

Anapilio žinios

• Praeitą sekmadienį Lietuvos kankinių šventovėje per abejąs Mišias vargonavo Linda Marcinkutė, o populiariausias giesmes giedojo visi šventovės maldininkai.

• Birželio 28, trečiadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidotas a.a. Algis Baltrušaitis, 78 m. amžiaus.

• Birželio 29, ketvirtadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota a.a. Joana Kaunaitė, 90 m. amžiaus.

• Liepos 7 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir 5 v.p.p., o po Mišių – Šventoji valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

• Rugpjūčio 20, sekmadienį, parapijiečiai kviečiami dalyvauti metinėse lietuvių pamaldose Midlande. Išklmės bus pradėdamos lauke prie Kanados kankinių šventovės 2.30 v.p.p. Kryžiaus kelių ėjimu. Tuo pačiu metu šventovėje bus klausoma išpažinčių. Iškilmingos Mišios šventovėje – 3 v.p.p. Po Mišių – eiseną prie lietuviškojo kryžiaus, ir maldos ten užbaigiamos Lietuvos himnu.

• Lietuvos kankinių šventė – mūsų parapijos atlydai – šiais metais bus rugsėjo 24, sekmadienį. Išklmės prasidės 3 v.p.p. eiseną su Švenčiausiojo iš šventovės į kapinių koplyčią. Ten bus palaiminimas Švenčiausiojo, ir vėl grįžtama į šventovę. Šventovėje vyks Mišios, o po Mišių – 5 v.p.p. bus iškilmingos vaisės Anapilio salėje. Prašome tą sekmadienį jau dabar pasižymėti ir paskirti parapijos šventei.

• Anapilio knygyne gautos knygos: *Lithuanian Traditional Foods, Lithuanian Food, Lietuvių patarlės ir priežodžiai ir Lietuvių burtai ir prietarai*. Taipgi galima įsigyti 16 garsajuosčių komplektą Naujojo Testamento lietuviškai ir visokių vaizdajuosčių, garsajuosčių bei garsaploksčių (CD) papiginta kaina.

• Liepos 9, sekmadienį, Wasaga Beach miesto lietuvių pensininkų klubas ruošia gegužinę prie Gerojo Ganytojo šventovės patalpų tuoj po 10.30 v.r. Mišių.

• Mišios sekmadienį, liepos 9: 9.30 v.r. už Šimkų ir Pošių šeimų mirusius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje liepos 9, sekmadienį, 10.30 v.r. už Kalpokų ir Čepų mirusius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje liepos 8, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Praną Pūką.

Išėivijos lietuvių klierikų studijų fondui \$1,000 aukėjo N.N.

Vaiko tėviškės namams \$1,000 aukėjo N.N.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Pirmais mėnesių penktadieniais parapijos šventovė 7 v.v. vyksta Mišios ir Šventoji valanda su Švenčiausiojo išstatymu ir palaiminimu. Prieš Mišias klausoma išpažinčių.

• Br. Antanas Blužas, OFM, ir Alvydas Virbalis, OFM, kurie jau trejus metus studijuoja filosofiją ir teologiją Anglijoje, atvyko į Toronto vienuolyną. Jie talkins "Kretingos" stovyklavietėje stovyklų kapelionui prel. E. Putrimui.

• KLKM dr-jos Prisikėlimo parapijos skyrius įsteigtas 1956 m. Šie metai – 50-ieji sukaktuviniai. Skyriaus valdyba, vad. A. Ratavičienės, planuoja jubiliejaus paminėjimą š.m. lapkričio 18 d. specialiomis pamaldomis ir iškilminga vakariene. Visus iš anksto kviečia šią datą rezervuoti šiam renginiui.

• Birželio 27 d. palaidotas a.a. Juozas Tamošiūnas, 79 m. Paliko sūnus – Kęstutį ir Algirdą su šeimomis.

• Santuokos sakramentą priėmė Gabrielė Pabrėžaitė ir William Flores.

• Parapijos tarybos susirinkime buvo pasiskirstyta pareigos: tarybos pirmininkė – Rūta Girduškaitė, vicepirmininkės – B. Čepaitienė ir J. Neimanienė, sekretorė – J. Stasiulevičienė, Tarybos sekcijų pirmininkai: A. Ambrozaitienė – religinės, dr. J. Čuplinskienė – labdaros, M. Sungaila – visuomeninės, G. Petrauskienė – parapijos žiniasklaidos, R. Samonytė – jaunimo, J. Morkūnas – rinkliavų, R. Jaglowitz – "Kretingos" stovyklavietės priežiūros, J. Vingilienė – parapijos pastatų priežiūros, J. Gabrienė – jaunų šeimų.

Toronto Maironio lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigime Prisikėlimo parapijoje birželio 9 d. 8-to sk. abiturientės Skaidra Puodžiūnaitė (kairėje) ir Emilija Puterytė, tarusios atsisveikinimo žodį, perduoda mokyklos raktus septintokams Adelei Pabrėžaitėi ir Matui Sungailai

Ntr. R.D. Puterių

• Žodis tarp mūsų liepos ir rugpjūčio mėnesių knygytės padėtos šventovės prieangyje. Kaina \$5.

• Toronto arkivyskupijos metinė pajamų ir išlaidų apskaita yra padėta šventovės prieangyje. Kam įdomu, prašom pasiimti.

• Lietuviškai nekalbančių lietuvių kilmės vaikų dviejų savaitių stovykla prasidės šį sekmadienį ir veiks iki liepos 22 d. Sekmadieniais Mišios bus aukojamos 11 v.r. stovyklautojams, svečiams ir apylinkė gyvenantiems lietuviams.

• Mišios sekmadienį, liepos 9: 8 v.r. už a.a. Vaidotą Kuprevičiūtę; 9 v.r. už a.a. Alfonsą ir Salomėją Pundžius; 10.45 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius, už a.a. Praną Pranaitį, už a.a. Onutę Skukauskienę; 12.15 v.d. už a.a. Vladą Radavičių

Lietuvių Namų žinios

• Liepos 2 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 140 svečių. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino T. Stanulis.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis liepos 19 d., 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje, Labdaros – liepos 26 d., 7 v.v. Slaugos namuose.

DĖMESIO SKAITYTOJAMS

Tėviškės žiburių paskutinis numeris prieš atostogas išleidžiamas liepos 25 d. (nr. 30-31). TŽ redakcija ir administracija bus uždaryta iki rugpjūčio 15 d. Savaitraštis tris savaites nebus spausdinamas. Po atostogų pirmas numeris išeis rugpjūčio 22 d.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416-503-1687.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Pasveikinti kun. J. Aranauską, SJ, 90-ojo gimtadienio proga į Krikščionių vasarvietę "Palanga" St. Columbain liepos 2 d. suvažiavo apie 30 asmenų. Dalyvavo ir Aušros Vartų parapijos klebonas kun. V. Gedvainis. Sukaktuvininką rengėjų – LK Mindaugo-Neringos šaulių kuopos vardu sveikino ir sukaktuvininkui prisegė gėlę kuopos vadas A. Žiukas. Taip pat sveikino KLKM dr-jos Montrealio skyriaus vardu D. Staškevičienė, A. Piešina. Specialiai sukaktuvininko pasveikinti iš Toronto buvo atvykę Genovaitė, Jonas ir dr. Raimundas Zabieļauskai. Visiems padėkojo kun. J. Aranauskas, SJ. Dalyviai vaišinosi suneštiniu ir Elvyros Burksaitienės pagamintu maistu, klebonui kun. V. Gedvainiui palaiminus vaišių stalą. Kun. J.

Aranauskas, SJ, šio savo gražaus gimtadienio proga *Vaiko tėviškės namams* paaukojo \$500.

A.a. Genovaitė Šošaitė-Kazlauskienė-Balaišienė, 79 m. amžiaus, mirė birželio 24 d. Otavoje. Po gedulinių Mišių Aušros Vartų šventovėje birželio 28 d. buvo palaidota Beechwood kapinėse Otavoje birželio 29 d. Liūdi vyras Leonas, dukterys – Marija ir Nijolė, sūnus Algimantas, podukra, posūnis Paulius, penki vaikaičiai, du provaikaičiai, sesuo su sūnum ir dukra JAV ir daug artimųjų.

A.a. Vladas Kronkaitis, 87 m. amžiaus, mirė birželio 25 d. Po gedulinių Mišių Aušros Vartų šventovėje birželio 28 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko giminių Lietuvoje ir bičiuliai Montrealyje. Žmona Florence Aubin jau buvo anksčiau mirusi. **D.S.**

Šv. Kazimiero parapijietė Anne Kreivienė, sulaukusi 101 metų liepos 6 d. Dešinėje – jos vyras Antanas, tarp jų – dukra Carol Ann Gražienė. Sveikiname!

Ntr. V. Lietuvninkaitės

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

DĖMESIO TŽ PRENUMERATORIAMS!

Leidėjai prašo jus atsilyginti už prenumeratas

Pasitikrinkite prenumeratos užsibaigimo datą, atspausdintą ant adreso lipdės (address label). Kanados vyriausybės finansinė parama pašto išlaidoms apmokėti yra gaunama pagal apmokėtų prenumeratų skaičių. Be šios paramos mūsų pašto išlaidos, siuntinėjant jums TŽ būtų apie du trečdalius aukštesnės. Prašome jūsų supratimo šiuo svarbiu klausimu – įrodyti Kanados vyriausybei, kad TŽ gyvavimas mums yra aktualus.

TŽ leidėjai

"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų, visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Danius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.).

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 (ex.26) dienos metu.

GALIMYBĖ PAPILDOMAI UŽSIDIRBTI laisvu nuo darbo metu, dirbant amerikiečių bendrovėje prekybos (marketing) būdu. Tel. 416-670-8436.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar pardudant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628

Toronto Maironio lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimo Mišiose birželio 9 d.

Ntr. R.D. Puterių